

Krize ve faşizme karşı
1 MAYIS'TA TAKSİM'E!

Proleter DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

5 Dergisi

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Nisan 2019 Sayı: 76

Fiyatı: 3 TL

Geçen sayımızın manşeti "Sefalet eken öfke biçer"di. Sefalet ekenler, öfkenin ilk belirtilerini görmeye başladı, bunun arkası gelecektir...

31 Mart seçimleri halkın, krizle birlikte artan yoksulluğa, işsizliğe, yoğun sömürü ve baskıya karşı biriken öfkesinin sandığa aktığı bir seçim oldu. Başta İstanbul ve Ankara olmak üzere birçok büyükşehirde AKP'nin yaklaşık 25 yılı bulan hükümdarlığı yıkıldı. Hem de pervasızca yapılan usulsüzlüğe, hileye rağmen... Binlerce ölü seçmene, ilçe nüfusundan fazla seçmen sayısına, polis-asker başta olmak üzere mükerrer oy kullandırılmasına rağmen... Ve onca baskıya, tehdide, gözaltı ve tutuklamalara rağmen...

Krize ve faşizme karşı kitlelerin öfkesi öylesine büyümüştür ki, ne yaptılarsa bu kez istedikleri sonucu alamadılar. Bu durum, AKP-MHP faşist-gerici blokun yenilgisinin, görünenin çok daha üzerinde olduğunu gösteriyor. Hem sayısal bakımdan, yani sandıktan çıkan oy oranları yönüyle; daha da önemlisi siyasal bakımdan büyük bir yenilgi aldılar.

Esasında seçimlerden önce de bunun farkındaydılar. Erdoğan, ilçe ilçe dolaştı. Son iki gün İstanbul'da 8 miting yaptı. Devletin her tür olanağını kullandılar, oluk oluk para akıttılar, her yanı dev pankartlarla donattılar vb... En fazla yenilginin boyutunu azaltabildiler. Her seçim yaptıkları gibi Anadolu Ajansı'nın manipülasyonları, YSK'nın cambazlıkları da bu kez kar etmedi.

Şimdi seçim itirazlarıyla durumu kurtarma telaşı içindeler. Başta İstanbul olmak üzere seçimi kaybettikleri birçok il ve ilçede sonuçlara itiraz ediyorlar ve "yeniden sayım" yaptırıyorlar.

Seçimlerden önce görev süreleri dolduğu halde uzatılan YSK üyeleri, yine işbaşında. AKP ve MHP'den gelen itirazları, -hem de yasalara ve önceki kararlarına aykırı olduğu halde- hemen işleme koyarken; muhalefet partilerinin itirazlarını reddettiler.

Sayfa 2'de sürüyor

Faşizme ve tüm gericiliğe karşı

Faşizme ve tüm gericiliğe karşı TEK YUMRUK OLALIM!

Muhalefetin 3-5 oyla kaybettiği yerlerde mazbatalar verilirken, onbin, hatta yüzbin oy farkıyla kazandıkları yerlerde verilmedi.

Bunların arasında Dersim de bulunuyor. “Kö-münist başkan” olarak ün salan Fatih Maçoğlu, rakiplerinin çok üzerinde oy aldığı halde, mazbatayı vermediler. Maçoğlu’nun basın açıklamasıyla duyurduğu bu durum büyük tepkilere yol açınca, üç günün sonunda mazbatayı vermek zorunda kaldılar.

Bu durum bile, mücadele gücünü ortaya koymadan sandıktan çıkılamayacağını gösteriyor. Esasında seçim denilen şeyin bir oyundan ibaret olduğu, 31 Mart seçimleriyle bir kez daha ortaya çıktı. “Milli irade”yi dillerine pelesenk eden, tek meşruiyetini hileyle kazandığı seçimlere dayandıran AKP, bu seçimlerde istediği sonucu alamayınca, yandaş medyası “sandık darbesi”, “Fetöçüler”, “15 Temmuz’un devamı” gibi manşetler atmaktan geri durmadı.

AKP, özellikle İstanbul’da kaybedeceği rantları hazmedebilmiş değil. Zaten kaybettikleri belediyeleri, sandalyelerine varana dek boşaltıyorlar. Birçok belediye, milyonlarca lira borçlu durumda. Ayrıca seçimlerden hemen önce arka arkaya çıkarılan yasalarla, Hazine ve İller Bankası’ndan belediyelere aktarılan kaynaklar -ki bunlar belediye bütçelerinin dörtte üçünü oluşturuyor- Erdoğan’ın yetkileri içine alındı.

Elbette buna rağmen yapılacaklar vardır. Fakat yerel yönetimler, seçim ve siyasi partiler dahil 12 Eylül uzantısı bütün anti-demokratik yasalar değişmeden, bunun mücadelesi verilmeden, elde edilen mevzileri halkın yararına kullanabilmek çok zor olacaktır.

Bu açıdan AKP-MHP blokunun seçim yenilgisini, “faşizmin yıkılması” olarak görmek ve göstermek çok yanlıştır. Faşizm, ne AKP-MHP bloku ile sınırlıdır, ne de bir seçim başarısı ile yıkılabilir. O bir devlet biçimidir ve ona karşı büyük halk hareketleri yaşanmadan, bırakalım yıkılmasını geriletmek bile mümkün değildir.

Fakat bu seçimler, AKP açısından “sonun başlangıcı” olmuştur. Erdoğan seçimlerden önce, “İstanbul’u kaybeden, Türkiye’yi kaybeder” demiştir zaten. AKP bundan sonra sürekli kan kaybedecek, küçülecektir. AKP içinden yeni partiler çıkacak, parçalanma süreci başlayacaktır.

Seçimlerden sonra Erdoğan her konuşmasında “daha dört buçuk yıl buradayız”, “dört buçuk yıl seçim yok” diyerek, tabanını yatıştırmaya

çalışıyor. Ancak herkes biliyor ki, bu seçim yenilgisinin ardından “erken seçim” gündeme gelecek. Şimdiden bu yönde konuşmalar başlamıştır bile...

AKP döneminin sonuna gelinmesi, krizle birlikte kitlelerin artan öfkesi kadar; onu işbaşına getiren “ılımlı İslam” projesinin de iflas etmesi olmasındandır. ABD’nin yeni emperyalist savaş için hazırladığı “Büyük Ortadoğu Projesi” tutmamış, ABD eski gücünü kaybetmiştir. 20 yıl önce ABD’nin desteğiyle işbaşına gelen tüm hükümetler gibi, AKP’nin de miyadı dolmuştur artık.

Elbette AKP ve Erdoğan bu sonu durdurmak için çeşitli atraksiyonlar yapacaktır. Ancak kitle desteğini yitirmiş bir lideri, en başta emperyalistler ve işbirlikçileri terk eder. Tarihin çöplüğü, bu tür diktatörlerle doludur.

Seçimler geride kaldı. Esasında kitleler seçimlerden çok krizin sorunlarıyla boğuşuyordu. Sandıktan umudunu kesenler artmıştı. Krizle birlikte öfke büyüyünce, seçimlere katılım oranı da arttı. Tüm partiler de kitleyi sandığa çekebilmek için yoğun çaba sarfetti. Bu seçimlerde (öncesinde yapılanlar dışında) sandığa atılan oyların esas alınması, kitlelerin sandığa olan güvensizliğini tamir etmek içindir. Aksi halde sandıktan umudunu kesen kitlelerin nerede, nasıl patlayacağı ve bunun nelere yolaçacağı bilinmeyen bir durumla karşılaşma ihtimali yüksekti. Egemenler bunu göze alamadılar.

Şimdi önümüzde 1 Mayıs var. Tüm dünyada büyük bir hak gaspı yaşayan işçi ve emekçiler, ayağa kalkacak ve alanları dolduracaklar. Servet-sefalet uçurumunun devasa bir hal aldığı, işsizliğin ve yoksulluğun yığıldığı, baskı ve zorbalığın arttığı, emperyalist ve gerici savaşların yayıldığı koşullarda, insanlığın umudu olarak seslerini yükseltecekler. Faşizme ve tüm gericiliğe karşı tek yumruk olup yürüyecekler...

Egemenler ne kadar engel olmaya çalışsa da, 1 Mayıs’ın kutlanmasını, işçi ve emekçilerin sömürsüz, sınıfsız, savaşırsız bir dünya için mücadelesini durduramayacak...

Okurlara...

Merhaba,

Seçimin kesin olan tek sonucu, AKP’nin aldığı ağır yenilgidir. 25 yıldır büyükşehir belediyelerinde, 17 yıldır ülke yönetiminde yarattığı kitle tepkisi, seçimlerde aldığı ağır yenilginin sebebidir. Aslında Gezi Direnişi’nden bugüne, AKP girdiği bütün seçimleri kaybediyor, sonuçları hile ile değiştiriyor. Elbette bu “başarı”, CHP ve HDP’nin sessiz kalması sayesinde ortaya çıkıyor. Bugün de İstanbul’da sonuçları değiştirmek için büyük bir çaba içinde. Ancak bu defa CHP’nin üzerindeki kitle baskısı çok yoğun. Öyle ki kitlelerin öfkesi artık AKP’ye değil, seçim sonuçlarına sahip çıkmayan CHP’ye yönelmiş durumda. Keza sandıktan kopuş sistemden kopuş anlamına da geldiğinden, burjuvaziyi ürkütüyor. Bu koşullarda CHP’nin seçimleri AKP’ye bırakması pek mümkün görünmüyor. Tabi siyasette 24 saat bile çok uzun bir süredir; bu süre içinde çok şey değişebilir.

Bizim için asıl önemli olan, 1 Mayıs’a giden süreci etkin biçimde örgütleyebilmek; kitlelerin ekonomik ve siyasi baskılar karşısındaki tepkilerini 1 Mayıs’a akıtabilmektir.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

76. Sayıda

3	31 Mart seçimleri: Bir dönemin sonu
5	Süreç neden uzatılıyor
6	Devrimci avukatlık cezalandırılıyor
7	HDP’nin seçim stratejisi ve sonuçları
8	Uzel işçileri alacaklarını istiyor
9	Yüzbinler Newroz’u kutladı
10	Tarihsel günler anma mıdır, kutlama mı
11	8 Mart’da Flormar işçileriyle
12	1 Mayıs’ta Taksim’e
14	1 Mayıs nasıl kazanıldı
15	S-400 tartışması
16	Brexit çıkması
17	Berkin Elvan mezarı başında anıldı
18	Cezayir’de kitleler sokakta
19	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
20	Kapitalizmde işsizliğe çare yok

31

Mart seçimleri, Türkiye siyasetinde bir dönemin sonu olarak tarihe geçecek

niteliği sahip. 25 yılın ardından en önemli belediyelerde ortaya çıkan değişiklik, 17 yılın ardından Türkiye siyasetinde de bir değişikliğin habercisidir.

Seçimin kaybedeni AKP'dir; kazananı ise, ekonomik kriz ve siyasal baskılar karşısında halkın AKP-MHP blokuna karşı artan tepkisi, öfkesidir. Seçim öncesi yapılan onca anti-demokratik uygulamaya, hiç adil olmayan koşullara rağmen, halkın öfkesinin sandığa dökülmesi ve atılan her oya sahip çıkma kararlılığıdır.

bunlardı. Ancak seçim hileleri ile tüm bu sonuçlar değiştirildi. Erdoğan'ın ünlü "atı alan Üsküdar'ı geçti" sözü, sahte seçim sonuçlarını kitleye dayatmanın sembolü oldu. CHP ve HDP ise, Erdoğan'ın zafer konuşmaları karşısında geri adım attılar. Öyle ki seçim öncesinde büyük vaatler sunan Muharrem İnce, seçim günü basının karşısına bile çıkamadı.

Tüm bu dönem boyunca, kitlelerin muhalefet partilerine, özellikle CHP'ye olan güvensizliği arttı. Seçimler öncesinde büyük vaatlerle ortaya çıkarken, seçim günü tam bir basiretsizlik ve pasiflik örneği sergileyen CHP yöneticileri, kitlelerin büyük tepkisini aldı.

Halkın muhalefete duyduğu bu tep-

bağlamış olan Anadolu kentlerinde, kentin tamamının birden yoksullaşmasını getirdi.

Buna son bir yılda ekonominin hızla çökmesi eklendi. Dolardaki artış, tüm yaşamsal ürünlerin fiyatlarında büyük tırmanışa yol açtı. Buna bir de işsizlikteki artış eklendi. Son bir yılda, 1 milyondan fazla insan işten çıkarıldı. İşsiz kalanlar, işsizlik maaşından ve yeniden işe girme umudundan yoksun biçimde, aileleriyle birlikte sefalet-açlığa mahkum edildi. Genel olarak işçi ve emekçilerin tamamı büyük bir yoksulluğa itildi. En büyük "motivasyon" unsuru açlık olduğu için, kitlelerin AKP'ye öfkesi büyüdü.

İkincisi, kitleler bu yoksulluğun içinde yaşam mücadelesi verirken, Erdoğan'ın ve AKP kadrolarının lüks ve sefahat içindeki yaşamaları, AKP'ye duyulan tepkinin önemli unsuru oldu.

Üçüncüsü, siyasal ve hukuki alanda kurlsızca ve pervasızca yürütülen baskılar, laik-aydın-eğitimli kesimler için yaşamsal bir hale geldi. Belli bir kesim ülkeyi terk ederek kendisine başka ülkelerde yaşam alanı oluşturmaya çalıştı. Ancak çok daha büyük bir kesim, ekonomik nedenlerle ülkeden ayrılmadı, ya da olanağı olmasına rağmen ülkeden ayrılmayı reddetti. "Bu ülke benim, kimse kovamaz" duygusuyla ülkede kalan bu kesim, çok daha güçlü bir AKP karşıtlığı oluşturdu. Öyle ki, kendisinin varoluşunun, AKP'nin yokolmasına koşut olduğu duygusuyla kuşandı.

Dördüncüsü, muhalefet kitleleri seçimlerde "yenilgi yorgunu" olmuştu. Her seçimde sandığa koştu, seçime katılım oranını Türkiye tarihinin rekor düzeylerine yükseltti. Üstelik kendisine verilen görevi de fazlasıyla yerine getirdi. Sandıkların üzerine oturdu; kimi yerlerde canı pahasına AKP müşahitleri-sandık görevlileri-polisleriyle tartıştı; ıslak imzalı tutanakları aldı; sabahlara kadar YSK'nın önünde bekledi... Ve her seferinde, muhalefet partilerinin kendisini ortada bıraktığını gördü. Bu durumda seçimlere, sandıklara, partilere güvensizleşti. AKP'ye tepki duyan, ama alternatif de göremeyen kitleler, sandığa küstü. Bu güvensizlik, doğrudan sisteme karşı bir güvensizliğe dönüştü.

Gelinen aşamada, kitlelerin tepkisi, doğrudan sistem açısından bir tehdide

31 Mart seçimleri: BİR DÖNEMİN SONU!

AKP kaybetti, kitle basıncı kazandı

Gerçekte Gezi Direnişi'nin ardından yapılan bütün seçimlerde, AKP kitle desteğini büyük oranda kaybetmişti. Ekonomik ve siyasal baskılar arttıkça, kitlelerin AKP'ye desteği de azaldı. Buna rağmen seçimlerde AKP kazanmaya devam etti. Elbette burada seçim hileleri devreye giriyordu. Her seçimde, bir öncekinden daha fazla ve daha yoğun biçimde seçim hileleri gerçekleştirildi.

Aslında AKP kitle desteğini kaybediyor, oy oranı düşüyordu; ancak seçimleri kazanan hep AKP oluyordu. Bu, AKP'nin başarısı değil, bir bütün olarak muhalefet partilerinin başarısızlığıydı. CHP'si, HDP'si ile bütün muhalefet partileri, AKP'nin seçimleri çalma politikasını onaylama rolünü üstlendiler.

2014 belediye seçimlerinde İstanbul ve Ankara'yı CHP kazanmıştı; referandumda "hayır" oyları fazlaydı (ki Kılıçdaroğlu sonrasında yüzde 52 oranında 'hayır' çıktığını açıkladı); cumhurbaşkanlığı seçimlerini Erdoğan ilk turda kaybetmişti. Gerçek seçim sonuçları

ki, yaşadığı ekonomik ve siyasal sorunlarla birleşti. Seçim sonucunu belirleyen de bu oldu.

"Durduramayacaklar halkın coşkun akan selini"

Kitlelerin AKP'ye olan tepkisi her geçen yıl çok yönlü biçimde gelişti.

En başta ekonomik krizin doğrudan sorumlusu olarak AKP yönetimi görüldü. Son bir yıldır gıda fiyatlarındaki durdurulamayan artış, işçi ve emekçilerin yaşam koşullarına önemli bir darbe indirdi. Temel gıda maddelerinde bile dışa bağımlı hale gelmek, patates-soğan gibi yoksulun sofrasının ana besini olan ürünleri ithal ve pahalı fiyatlar üzerinden almak, yoksullaşmayı çok hızlı büyüttü. Üstelik bu, bir taraftan çiftçinin ürettiği tarım ürünlerinin tarlada çürütülmesi, çiftçinin de yaygın iflasları ile aynı dönemde gelişti.

Özelleştirmeler bugüne kadar AKP tarafından "olumlu" bir hamle olarak gösteriliyordu. Son dönem özelleştirmeler ise, tersten AKP'nin demagojilerinin yerle bir olmasını doğurdu. Mesela şeker fabrikalarının özelleştirilmesi, ekonomisinin ağırlığını o fabrikaya

25 yılın ardından en önemli belediyelerde ortaya çıkan değişiklik, 17 yılın ardından Türkiye siyasetinde de bir değişikliğin habercisidir.

Seçimin kaybedeni AKP'dir; kazananı ise, ekonomik kriz ve siyasal baskılar karşısında halkın AKP-MHP blokuna karşı artan tepkisi, öfkesidir. Seçim öncesi yapılan onca anti-demokratik uygulamaya, hiç adil olmayan koşullara rağmen, halkın öfkesinin sandığa dökülmesi ve atılan her oya sahip çıkma kararlılığıdır.

dönüştü. Bu seçimlerde de aynı sonucun yaşanması durumunda, bu tepkinin ne zaman, nereye patlayacağı belirsizleşti.

**“Erdoğan iktidarı” değil,
“burjuva iktidarı”**

Yazılarımızda sıkça belirtiriz; iktidar gücü, ekonomiyi elinde tutan sınıfındır. Devlet, ekonomiyi elinde tutan sınıfın bir aracı olmaktan başka bir şey değildir. Yani iktidar egemen sınıfların; somutlarsak işbirlikçi tekeli burjuvazinin ve büyük toprak sahiplerininindir. Hükümet, cumhurbaşkanlığı gibi kurumsal yapılar ise, burjuvazinin yönetim araçlarıdır. Bu kurumlar ve kişilerle kitleleri yönetebildiği sürece onları kullanırlar; misyonu dolan, artık yönetemez hale gelenleri değiştirirler.

Erdoğan döneminin bu kadar uzun sürmesi, sanki Erdoğan burjuvazinin üzerinde bir gücümü gibi bir algı oluşturdu. Devrimci kesimler bile “Erdoğan iktidarı” kavramını kullanmaya, Erdoğan’ın burjuvazi ile göstermelik kavgalarını gerçek zannetmeye başladılar.

Oysa Gezi Direnişi, sadece kitleler açısından değil, burjuvazi açısından da bir dönüm noktası olmuştu. Erdoğan’ın kitle desteğini kaybetmeye başlamasının göstergesiydi. Ve burjuvazi bunu gördü. Bu nedenle, sonraki seçimlerde burjuvazinin tercihi, gücü paylaşmak yönünde oldu. Bazı büyükşehirlerin CHP’ye geçmesi, AKP dönemini bitirecek koalisyon hükümetlerine yeşil ışık yakması gibi...

Ama her defasında Erdoğan, kitleleri ancak ve ancak kendisinin yönetebileceği (kimisini sopayla, kimisini dini kullanarak vb) yönünde burjuvaziye sözler verdi. (“OHAL sayesinde grev erteleyebiliriz” dedi mesela) Bu koşullarda, kimi zaman kaybettığı seçimi yenileyerek (7 Haziran 2016 seçimlerini 1 Kasım’da tekrarladı), kimi zaman da baştan icazet alarak, bütün seçimleri kazandı.

Ancak **AKP karşıtı kitle kemikleştikçe ve AKP’ye oy veren işçi-emekçiler bile tepki duymaya başlayınca, burjuvazi açısından AKP’nin miadı da dolmuş oldu.**

Bu durum, burjuvazinin AKP döneminde artık ekonomik olarak karının azalmakta olmasıyla da birleşti. Erdoğan hükümetinin, ağır siyasi ve hukuksal baskıları, her tür norma aykırı yasaları ve mahkeme kararları, emperyalistler açısından güvensiz bir ortam oluşturmaya başlamıştı. Yabancı yatırımların azaldığı, Avrupalı turistlerin bile Türkiye’ye gelmeye korktuğu bir tablo oluştu. İç politika malzemesi olarak kullandığı jargon, emperyalist ülkelerde bir “tehdit” olarak algılanmaya başladı. Burjuvazi, artık bu dönemi bitirme kararı aldı.

Bu koşullarda, bugüne kadar “Erdoğan seçim kaybetmeyi asla kabullenmez”, “Erdoğan ne yapar eder yine kazanır” türü cümleleri boşa çıkartarak, önemli bir seçim yenilgisi almış oldu. Ve **Erdoğan, seçim akşamı saat 22.10’da yaptığı konuşmada, bu seçim yenilgisini kabul edeceğini, seçimleri**

uhalefet kitleleri seçimlerde “yenilgi yorgunu” olmuştu. Her seçimde sandığa koştı, seçime katılım oranını Türkiye tarihinin rekor düzeylerine yükseltti. Sandıkların üzerine oturdu; kimi yerlerde camı pahasına AKP müşahitleri-sandık görevlileri-polisleriyle tartıştı; ıslak imzalı tutanakları aldı; sabahlara kadar YSK’nın önünde bekledi... Ve her seferinde, muhalefet partilerinin kendisini ortada bıraktığını gördü. Bu durumda seçimlere, sandıklara, partilere güvensizleşti. AKP’ye tepki duyan, ama alternatif de göremeyen kitleler, sandığa küstü. Bu güvensizlik, doğrudan sisteme karşı bir güvensizliğe dönüştü.

tekrarlamak ya da sonuçlara karşı çıkmak gibi bir adım atmayacağını açıklayan bir konuşma yaptı. Bu konuşma ile hem burjuvaziyi, hem emperyalistleri rahatlatmıştı. Zaten bu kadar erken bir açıklama yapmasının nedeni de sermayeyi rahatlatmaktı. Konuşmasının en önemli bölümünü “ekonomik reformlar” a ayırması da, yine işbirlikçi burjuvaziye ve emperyalistlere biatını ifade ediyordu.

O saatten sonra AKP cenahından yapılan tüm atraksiyonlar, yaşanan şoku kendi tabanlarına anlatmak için üretilen demagojiler ve zaman kazanma çabaları oldu. Geriye kalan, AKP’nin oy deposu olan illerde bile CHP’nin seçim zaferleriydi.

HDP zayıf kaldı

HDP’nin toplamdaki oyunun düşmesinde, Ankara-İstanbul gibi büyükşehirlerde “Millet İttifakı”nı destekliyor olmasının büyük bir rolü var. Keza Şırnak başta olmak üzere Kürt illerinde yaşadığı ağır baskı koşullarında yeterince seçim çalışması yapamaması da önemli bir unsur. Bu yanı sıra, bir önceki seçimlere göre bazı illeri kaybetmesi, kaçınılmaz hale geldi.

HDP’nin asıl kaybı ise Dersim’de gerçekleşti. Buradaki kaybın nedeni ne “Millet İttifakı”ydı, ne de seçim çalışmasını imkansız hale getiren devlet baskısı. Buradaki kaybın tek nedeni HDP’nin yanlış politikaları oldu.

HDP, devrimci aday Fatih Maçoğlu karşısında yanlış bir politika izledi. Son ana kadar Maçoğlu üzerinde “çekil” baskısını sürdürdü; “Dersim bizimdir” diyerek başka bir siyasete varlık tanımayacağını ifade etti; Dersim halkıyla gereksiz biçimde karşı karşıya geldi...

Oysa Maçoğlu orada önemli bir adım atmıştı ve bunun sürdürülmesi gerekiyordu. Bir önceki sayımızda belirttiğimiz gibi, eksiklikleri olsa da Maçoğlu’nun halkçı belediyeçiliği, üretim kooperatifi kurup üreticiyi güçlendirmesi, Dersim sınırlarını aşan bir örnek oluşturmuştu. Ekonomik krizin ve tarımda yıkımın bu kadar derin olduğu koşullarda, AKP seçmeninde bile “komünist başkan” a karşı bir sempati oluştu.

HDP ise, Maçoğlu’na karşı çalışma yürütürken, bir taraftan kitlelerdeki bu arayışları reddetmiş oldu, diğer taraftan Dersim özelinde gereksiz mezhepçi saflaşmalara yol açtı. İki yönüyle de Dersim seçimlerinde HDP yanlış yaptı.

Bu seçimler bir dönüm noktasıdır. **Kitlelerin AKP karşıtı tepkisinin, doğrudan sistem açısından bir tehdide dönüştüğü aşamada; burjuvazi, “sistemin bekası” açısından seçim sonuçlarını “düzeltme”ye mecbur kaldı.**

Bu durum yeni bir dönemin başlangıcını ifade etmektedir.

Birincisi AKP için bir dönemin sonu gelmiştir. Bundan sonrası AKP’nin çözülmesi, içinden yeni parti ya da partilerin çıkması, AKP kadrolarının saf değiştirmesidir. Bu çözülme Erdoğan ya da başkasının durdurması mümkün değildir.

İkincisi, bu sonuçlar, somut olarak kitlelerin eylemli gücüyle gelmemiştir; ancak kitleler büyük bir patlamanın eşiğinde durmaktadır. Ve burjuvazi bunu görmüş, patlama gerçekleşmeden önce durdurma zorunluluğu duymuştur. Çünkü işçi ve emekçiler öylesine büyük bir sıkışma içindedir ki, olası bir patlamanın nereye evrileceği belli değildir. Seçim sonuçları bu sıkışma içinde bir soluk borusu yaratma, deyim yerindeyse kitlelerinin “gazını alma” amacını taşımaktadır.

Üçüncüsü, tam da işçi ve emekçilerin taşıdığı bu patlama dinamikleri, burjuvazinin ekonomik kriz nedeniyle planladığı büyük “kemer sıkma politikaları”nı ertelemesini ya da zayıflatmasını getirecektir. Burjuvazi, saldırı paketini hafifletmek zorunda olduğunu görmüştür. Elbette burjuvazi krizin faturasını kitlelere yıkmak isteyecektir; ancak işçi ve emekçilerin öfkesi, bu faturada kısmi bir azalma oluşturmak zorundadır. Aksi halde çok daha büyük patlamalarla karşı karşıya kalacaktır.

31 Mart seçimleri bu gerçeği tüm kesimlerin suratına çarpmış durumdadır. Kaldı ki, gerek seçim öncesi uygulamalarla, gerekse seçim sırasında ve sonrasındaki baskı ve manipülasyonlarla geriletmeye çalıştıkları AKP karşıtı oylar, gerçekte gösterilenden çok daha fazladır. Kitlelerden gizlenen bu gerçekleri onlar çok iyi biliyor, adımlarını da ona göre atıyorlar.

Bizler de bunu bilmeli, kitlelerin artan öfkesini AKP-MHP blokuyla sınırlamadan, sisteme yöneltmeyi başarmalıyız.

1 Nisan 2019’da internet sitemizde yayınlanmıştır.

Süreç neden uzatılıyor?

Seçimlerin üzerinden günler geçti, halen başta İstanbul Büyükşehir olmak üzere birçok belediyenin seçim sonucu netleşmedi.

Özellikle İstanbul'da, **AKP kadroları seferberlik ilan etmiş durumda. İtiraz üstüne itirazlar yapılıyor, ellerde tutanaklarla basına demeçler veriliyor, yandaş televizyon kanallarında "CHP'nin seçim hileleri" üzerine akla gelmez iddialar ürettiyorlar.** Ve her türden yasayı, bugüne kadar oluşmuş kuralları yerle bir edecek şekilde taleplerde bulunuyorlar.

Aslında daha seçim günü, CHP'nin İstanbul'u kazandığı ortaya çıktığı andan itibaren "tuhaflıklar" ortalığı sardı. Önce saat 22 sularında bir açıklama yapan Erdoğan, İstanbul ve Ankara'yı kaybettiğini zımnen kabul etti. Kulandığı ifadelerle, bu kaybı kabullendiği açıkça ortadaydı. Ve AA (Anadolu Ajansı) verilerindeki Binali Yıldırım'ın oyu an an düşmeye, Ekrem İmamoğlu'nun oyu ise an an yükselmeye başladı. Ardından Binali Yıldırım, seçimleri kazandığı yönünde bir açıklama yaptı; bu açıklama AA verilerini sabitledi. Erdoğan gece yarısından sonra Ankara'da bir açıklama yaptı ve bu açıklamada yine İstanbul ve Ankara'yı kaybettiğini itiraf etti. Bu açıklama sonrasında AA verilerinde İmamoğlu ile Yıldırım arasındaki fark biraz daha kapandı. Ardından AA'nın veri akışı durdu. Saatler boyunca İstanbul sonuçlarında bir değişiklik olmadı. Ertesi sabah İstanbul sonuçları halen sabit olarak duruyor, Binali Yıldırım önde görünüyor, İmamoğlu ise kazandığını söylüyordu. Bu arada AKP'nin YSK'nın içinden çekilen fotoğraflarda, Türkiye haritasında İstanbul çoktan "kırmızı"ya boyanmış, yani CHP kazanmış olarak tespit edilmişti. Bu koşullarda YSK Başkanı kameraların karşısına geçerek son verilere göre CHP'nin İstanbul'da önde olduğunu, "ancak sayımın sürdüğünü" söyledi.

Gerçekte CHP İstanbul'u açık farkla kazanmıştı. Zaten İmamoğlu'nun seçim akşamı saat başı yaptığı açıklamalarda arada yüzde 4 civarında fark vardı. Erdoğan da bu durumu kabullenmişti. **Emperyalistlerin bundan memnun olduğu, akşam saatlerinden itibaren doların adım düşmesinden belliydi. Ancak tam "artık bitti" derken, AKP'lilerin atraksiyonları, provokatif açıklamaları peşpeşe gelmeye başladı.** Seçim sonuçları masaya yatırıldı; itirazlar peşpeşe yağmaya, yandaş kanallarda "hırsızlık", "usulsüzlük", "oy çalmak" kavramları uçuşmaya başladı.

Mesela bir AKP'li elindeki kağıtları sallayarak "bu sandıkta il genel meclisinde AKP'ye 300 oy çıkmış, ama büyükşehirde 4 oy çıkmış. Bu sandıktaki 296 geçersiz oyun AKP'ye yazılması gerekir!" dedi. Sonuçta AKP'li bir seçmen, büyükşehirde AKP'nin adayını protesto etme, ona oy vermeme hakkını

kullanmıştı; ancak gözü dönmüş AKP kadroları, onun bu tercihi tanımayor ve il genel meclise verilen oyların otomatikman büyükşehirde de yazılmasını istiyorlardı.

Mesela seçim yasasına göre, geçersiz oylara dönük itirazlar daha sandık başındayken yapılmalı; ıslak imzalı tutanağın altına geçersiz oylarla ilgili şerh düşülmeli. Eğer bu şerh düşülmediyse, tüm müşahitlerin ve sandık kurulunun önünde hazırlanan ıslak imzalı tutanak, sonradan itiraz konusu yapılamıyor. Yasa böyleyken, şimdi AKP kadroları bu türden tutanaklara itiraz edebilmek için, "CHP'nin müşahitleri AKP'lileri oyaladı, dikkatini dağıttı, bu arada ıslak imzalı tutanakları istedikleri gibi düzenlediler" iddiasını ortaya atabiliyorlar. **Sandık başkanlarını AKP'lilerden belirleyen, her sandığın başına önemli bir güç yığan, bugüne kadar CHP ve HDP'lilerin itirazlarını bastırmak için sandık görevlilerini, yetmediği yerde kolluk kuvvetlerini devreye sokan AKP, bu seçimlerde CHP'liler tarafından "kandırılmış", "oyalanmış" oluyor!** Şimdi de yasalara aykırı biçimde, ıslak imzalı tutanakta itiraz olmamasına rağmen, geçersiz oyları yeniden saydırma kararları aldırıyorlar.

Mesela seçim yasasına göre "delil ve gerekçe göstermeyenlerin itirazları incelenmez" deniyor. Oysa **AKP, hiçbir delil göstermeden, itirazlarının kabul edilmesini, sandıkların yeniden açılmasını istiyor; ve bu kararı aldırıyor.**

Bu arada ilçe seçim kurullarında oy çuvallarının başında nöbet bekleyen CHP'liler, çeşitli gerekçelerle binadan uzaklaştırılmaya çalışılıyor. Üsküdar'da ise seçim kurulunun önüne yığılan gerici-faşist çeteler, beklemekte olan muhalif partilerin taraftarlarına saldırıyor, tekme-tokat dövmeye çalışıyorlar.

Sonuçta **seçimlerin üzerinden günler geçmesine rağmen, İstanbul seçimleri hala sonuçlandırılmıyor, AKP'nin atraksiyonları bitmiyor.**

AKP ne yapmaya çalışıyor

Birincisi, AKP seçim sonuçlarını değiştirmeye çalışıyor. İstanbul, Türkiye'nin en önemli kenti. Ve burada milyarlarca dolarlık bir rant var.

Bu rant bugüne kadar AKP kadrolarının zenginleşmesini, yandaşlarını beslemesini ve varlığını sürdürmesini sağlayan en önemli kaynak. **AKP ekonomik gücünü büyük oranda İstanbul'dan sağlıyor.**

Mesela dini vakıflara yıllık milyarlarca lira para aktarılıyor. Sadece Erdoğan ailesine ait vakıflara (Türgev, Tügva, Okçular vb) bir yılda 229 milyon lira aktarıldı. Dini vakıfların tamamına, sadece 2018 yılında 850 milyon lira verildi. Bunun dışında belediyenin taşınmazları bu vakıflara peşkeş çekiliyor, dini vakıfların kiralrı belediyeye ödetiliyor vb. Ve bu tümüyle yasalara aykırı

biçimde yapılıyor.

İstanbul Büyükşehir personeli olarak gözüken ve belediyeden maaş alan 80 bin kişiden 60 bininin belediye ile hiç alakası olmayan, hatta İstanbul'da ikamet etmeyen AKP kadroları olduğu; bu kişilerin ayrıca belediyenin makam araçlarını da kullandığı ortaya çıktı.

İSPARK'ta 2016 yılında İstanbul üçüncü bölgedeki 95 otoparktan 55'inde 90 milyon lira yolsuzluk yapıldığı, bu paranın nereye gittiğinin belli olmadığı tespit edildi. İSPARK, "gideri" olmayan bir işletme. Kamuya açık olması gereken yol kenarı park yerleri belediye tarafından işgal ediliyor ve buraya park eden araçlara fahiş fiyatlarla park ücreti kesiliyor. Milyarlarca para kazanan, ama sürekli zarar eden bir kurum İSPARK. Elbette bu "zarar"lar, birilerini beslemekte kullanılıyor.

İETT, kendi personelini taşımak için bir şirket ile anlaşıyor. İstanbul'un her yerine yolcu taşıyan İETT'nin çalışanları, işe gitmek için özel şirketin servislerini kullanıyorlar. Ve bu şirkete sadece 2016 yılında 13 milyon lira ödendi.

Usulsüz ihalelere harcanan milyarlarca dolardan, bu ihalelerden alınan paylara kadar örnekleri çoğaltmak mümkün. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin devasa bütçesi içinde, devasa rant olanakları oluşuyor ve AKP de bu gücü, bu para kaynağını kaybetmek istemiyor.

Üstelik **bu çaba, AKP içindeki ve Erdoğan ailesindeki "iktidar kavgası"nın bir parçası olarak yürütülüyor. Bilal Erdoğan ile Berat Albayrak, hem aile hem de parti içinde birbirlerinin önüne geçmek için, İstanbul'u geri almaya çalışıyorlar.** Bunu, kendi siyasal geleceklerinin "beka" sorunu olarak görüyor, bu hırsıyla çalışıyorlar.

İkincisi, zaman kazanmaya, bu arada belediyedeki yolsuzlukları örtbas etmeye çalışıyorlar. AKP'nin Ankara'yı kaybedeceği az-çok tahmin ediliyordu. Ancak **İstanbul'da bu kadar ağır bir yenilgi alacağı, büyük bir oy kaybının oluşacağını AKP de tahmin etmiyordu. Durum böyle olunca, belediyeyi devretmeye "hazırlanmak" da zaman alıyor.** Seçim gecesinden itibaren, belediyeden

dosyaların kaçırıldığı, dijital verilerin silinmesi için bazı teknoloji şirketlerinden yardım istendiği, yolsuzluk dosyalarının yokedilmeye çalışıldığına dönük ihbarlar üstüste geliyor.

Öyle ya 25 yıldır yerleşmiş oldukları belediyede, her tür yolsuzluğu kendi içlerinde örtbas etmeyi başarmışlardı. Ancak değişiklik olduğunda, bunların bir kısmı bile ortaya dökülse, AKP açısından sıkıntılı bir durum oluşacaktı. Bu nedenle, olabildiğince “temizlik” yapmaya, verileri örtbas etmeye giriştiler.

Üçüncüsü, bu hedeflerin hiçbirini başaramasa bile, seçim sonuçları üzerinde şaibe yaratmaya çalışıyorlar. AKP yaşadığı seçim yenilgisini, kendi tabanına çok da kolay anlatamayacak durumda. 17 yıldır öyle bir “efsane” yarattılar ki, şimdi yenilmiş olmak üzerlerinde ağır bir hava oluşturuyor. Dahası, **bu yenilginin AKP tabanında çok hızlı bir dağılma-ya sebep olması, AKP’den başka bir partiye ya da yeni kurulacak bir partiye akın olması ihtimali çok yüksek.**

Bu durumda, “CHP oyları çalarak kazandı, oy çalmasaydı kazana-mazdı” duygusu oluşturmaya çalışıyorlar. Saçma sapan itirazlarını kendi yandaş kanallarında meşrulaştırıyor; CHP’nin muhalefetine ise suçluyorlar. Her tür söylemle CHP’ye saldırıyor, kendi tabanlarında bir kemikleşme oluşturmaya hedefliyorlar. “Hırsızlar”, “oylar çalındı”, “seçim darbesi”, “15 Temmuz’un devamı” söylemleri pervasızca savruluyor. Hatta internette halkı “hırsızlara karşı savaşa” çağıran videolar dolanıyor.

Bu arada İstanbul’un pek çok yerine asılmış olan, seçimi Binali Yıldırım’ın kazandığını ima eden pankartları ile de bir yanılsama yaratmaya devam ediyorlar. Öyle ki, haber kanallarına doğru düzgün bakmayan birisi, İstanbul seçimlerini AKP’nin kazandığını sanabilir.

Bu kadar çaba ile, İstanbul’u geri alamazlarsa bile, CHP’nin zaferini gölgelemiş, Ekrem İmamoğlu’nun belediye başkanlığını baştan sakatlamış oluyorlar.

Dördüncüsü, seçimlerden hemen sonra elektriğe yüzde 37 zam yapılması başta olmak üzere, ekonomik krizin artan etkileri gözlerden gizleniyor.

Sonuç olarak

Aslında AKP’nin planları, hedefleri ne olursa olsun, **seçim sürecinin bu kadar uzatılmasında, CHP’nin titrekliliği-pasifliği önemli bir etken-dir. Daha seçim günü akşamı, kitleler seçim kurullarının önüne çağrılmış olsaydı, aynı akşam CHP zaferini resmileştirebilirdi.**

Muhalefetin karşısında, her tür yöntemi pervasızca kullanmaya hazır bir “iktidar” gücü var. Ve bu güç, 17 yıldır devletin her kademesinde kurumsallaştı, kök saldı, kitle tabanını-vurucu timlerini oluşturdu. Bu “iktidar olanaklarını” ellerinden almak hiç kolay değil. CHP’nin tek başına bunu yapabilmesi de mümkün değil. Zaten arkasına AKP karşıtı kitleyi alabildiği için seçimlerde üstünlüğü sağlayabildi, sonrasında da bu gücü tutabildiği oranda bunu koruyabilecek.

Oysa **CHP, seçim sonuçlarından öne geçtiği andan itibaren, insanların “sevinmesini”, hatta “kutlamasını” bile bastırmaya çalıştı. Bugüne kadarki bastırılmışlık içinde, kitlelerin coşku ile bu zaferi sahiplenmesini önledi.** “Sakinlik” ve “ağırbaşlılık” adı altında, AKP’nin manevraları ve hatta saldırıları için alan bıraktı. AKP de bu alanı tepe tepe kullandı.

İş öyle bir noktaya geldi ki, İstanbul’un ardından, CHP’nin seçim zaferinin çok kesin olduğu Ankara’da da oyların yeniden sayılması istendi. Ve bu, başka illere de taşındı.

2014’ten bu yana, İstanbul’daki seçimlerde AKP’nin oy oranının düştüğü, ancak sandık ve sayım hileleri ile bu sonuçların değiştirildiği biliniyor. Bugünkü seçimde ise, CHP ile AKP arasındaki gerçek oy farkı epeyce açılmış olmalı ki, sandık sonuçlarında CHP öne geçmeyi başardı.

Ancak şurası kesin, **CHP’nin seçim zaferi sandık sonuçlarıyla değil, kitlelerin gücüyle ve kıran kırana bir mücadeleyle alınabilir; tüm kurumları AKP’nin elinde olan bürokrasi girişimleriyle değil!**

3 Nisan 2019 tarihinde yayınlanmıştır.

Devrimci avukatlık cezalandırılıyor!

ÇHD (Çağdaş Hukukçular Derneği) ve HHB’li (Halkın Hukuk Bürosu) avukatlar, 18-20 Mart tarihlerinde Silivri’de gerçekleşen duruşmalarda, hukuk yerle bir edilerek ağır cezalara çarptırıldılar.

6’sı tutuklu, 6’sı tutuksuz, 8’i hakkında da yakalama kararı bulunan 20 avukatın “Terör örgütü üyeliği” ve “Silahlı terör örgütü yöneticiliği” suçlamasıyla yargılandığı dava İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından Silivri Cezaevi Kampusunda görüldü.

Yargılanan 20 avukatın çoğu 12 Eylül 2017 günü gözaltına alınmış ve tutuklanmıştı. Bir yıl boyunca iddianame hazırlanmadı. Eylül 2018’de ilk duruşmaya çıktıklarında, üç gün süren duruşmaların ardından avukatların tümü serbest bırakıldı. Ancak serbest bırakıldıkları gün, haklarında yeniden tutuklama kararı çıkarıldı. Ve onların tahliye kararını veren mahkeme heyeti değiştirildi.

Altı ay sonra 18 Mart günü Silivri’de duruşmalar başladığında, mütalaa hazırlanmıştı ve avukatların savunma yapması isteniyordu. Bir yıl boyunca iddianame hazırlayamayan mahkeme, hukuk kurallarını yerle bir ederek savunmaların hemen verilmesini dayattı. Çünkü gerçekte, ortada bir “yargılama” yoktu; iddialar dayanaksızdı, ama ceza kesilmişti. Yargılama göstermelik, yapılan duruşma bir formaliteydi.

Sadece ülke içinden değil, yurtdışından da yüzlerce avukat, hukuk örgütü ve baro, bu duruşmayı takip ettiler. Buna karşın savunma tarafının tüm talepleri reddedildi. Bu pervasızca yargılama çabasının doğal sonucu olarak avukatlar, heyeti reddetti. Tabi, bütün bu talepler reddedildi, heyet hukuku yerle bir ederek karar açıkladı.

Avukat Selçuk Kozağaçlı 11 yıl 3 ay, Aytaç Ünsal, Engin Gökoğlu, Süleyman Gökten 10 yıl, Barkın Timtik 18 yıl 9 ay, Ebru Timtik ve Özgür Yılmaz 13 yıl 6 ay, Behiç Aşçı ve Şükriye Erden 12 yıl, Naciye Demir ve Aycan Çiçek 9 yıl, Ezgi Çakır 8 yıl, Zehra Özdemir ve Ahmet Mandacı 3 yıl 1 ay hapse çarptırıldı. Savunmalar alınmadan, söz hakkı tanınmadan, hukukun en temel kuralları ihlallenmeden...

Bu telaşın da, bu pervasızlığın da nedeni bellidir. ÇHD ve HHB, toplumsal davalarda görev alan, bu davalarda devletin sorumluluğunu ortaya koyan avukatların kurumlarıdır. Devlet-sendika-patron işbirliğiyle gerçekleştirilen Soma madenci katliamı davası, devletin polisi tarafından vurulan Berkin Elvan davası, 19 Aralık cezaevleri katliamı, IŞİD’çi çetelerin gerçekleştirdiği Ankara katliamı davası, işçi direnişleri ÇHD ve HHB avukatlarının doğrudan yer aldığı davalardır. Onların ısrarlı tutumları ile bu davalarda gerçek sorumluların ortaya çıkartılmasında önemli yol katedilmiştir.

Bu avukatlar, toplumsal mücadelenin bir parçası oldukları için tutuklanmış, toplumsal mücadeleye kattıkları için yargılanmış ve cezalandırılmışlardır.

Tam da bu nedenle, bu yargılama da, verilen cezalar da hükümsüzdür.

HDP'nin seçim stratejisi ve sonuçları

“Millet ittifakı”, resmi olarak HDP’yi içine almadığı gibi, onunla birlikte görünmekten özellikle kaçınıyordu, HDP’yi yok sayıyordu. Böylece önceki seçimlerin en çok konuşulan partisi, 31 Mart’ta sanki seçimlere katılmıyormuş gibi oldu. AKP-MHP’nin “terörist” olarak saldırması dışında HDP’den söz edilmedi.

HDP bu seçimlerde stratejisini; **Kürt illerinde kayyum atanarak gaspedilen belediyeleri yeniden kazanmak, “Batı”da ise AKP-MHP blokuna kaybettirmek** olarak belirledi. Buna uygun biçimde Türkiye’deki üç büyükşehir başta olmak üzere birçok yerde aday göstermedi. Buralarda CHP-İyi Parti ve ona kısmen eklenen Saadet Partisi’nin oluşturduğu blokun (“millet ittifakı”) adaylarını destekleme kararı aldı.

Ne var ki, “millet ittifakı”, resmi olarak HDP’yi içine almadığı gibi, onunla birlikte görünmekten özellikle kaçınıyordu. AKP-MHP blokunun HDP üzerinden saldırmasını ve bunun da oylarını düşüreceğini bahane ederek HDP’yi yok sayıyordu. Böylece **önceki seçimlerin en çok konuşulan partisi, 31 Mart’ta sanki seçimlere katılmıyormuş gibi oldu.** AKP-MHP’nin “terörist” olarak saldırması dışında HDP’den söz edilmedi.

Bu yönüyle **HDP, kendini açıkça ortaya koymayan, bağımsız bir duruş sergilemeyen bir profil çizdi. Bu durum kendi tabanında bile rahatsızlık yarattı. Ama bunu “faşizmi geriletme stratejisi” şeklinde sunarak, tepkileri nötralize etmeye çalıştı.**

Oysa yakın bir zamana kadar “çözüm süreci” adına AKP’yi destekleyen, CHP’ye saldıran ve kitlesini de böyle şekillendiren yine onlardı. Pragmatizmle malul bir hareket olarak yine bir U dönüşü yapmıştı, esasında buna şaşmamak gerekiyordu.

Ama şaşırırlar oldu tabii... Daha önce HDP’yi destekleyen, HDP veya HDK içinde yeralan kimi kurumlar, HDP’nin “devlet partisi” hatta “faşist” dediği CHP’ye ve zaten faşist niteliği açık olan MHP’den kopmuş İyi Parti’ye; hem de kendisini muhatap almadığı koşullarda desteklemesini doğru bulmadıklarını söylediler. Kimisi daha ileri gidip HDP’yi “ilkeli” davranmaya davet etti. Buna rağmen HDP’yi desteklemeye devam edeceklerini ve bu seçimlerde de HDP’ye oy vereceklerini bildirdiler. (Buna Dersim de dahildir.)

Oysa HDP’den “ilkeli” bir tutum beklemek, onun siyasal çizgisini ve tarihsel evrimini unutmak demektir. **Uzun yıllar AKP’yi “demokrat”, “statükocu”lara karşı “değişim”in temsilcisi, militarizme karşı” “sivil yönetim”den yana, “AB kriterlerini esas alan bir parti” olarak gören ve destekleyen oldular. Sonrasında “çözüm süreci” adına AKP ile birlikte hareket etmekten de**

kaçınmadılar. Gezi Direnişini bile AKP’yi hedef alıyor diye terk ettiler. PKK ise, her seçim dönemi “ateşkes” ilan ederek, AKP’nin elini rahatlatmış. Bizzat Öcalan “biz AKP’ye iktidarı altın tepside sunduk” dedi. Kısacası **AKP’nin palazlanmasında, bu noktaya gelmesinde Kürt hareketinin ve HDP’nin önemli bir payı vardı. Ta ki, “çözüm masası”nı devirip, Kürt illerini kan gölüne çevirene dek...**

O günden sonra AKP “faşist” oldu; ardından “faşizme dur” demek için, daha önce “faşist” dediği diğer karşı-devrimci bloku desteklemeye başladı. Onlara göre “dün dündü, bugün de bugün...” Bunu da “akıllı” “zekice düşünülmüş” bir “seçim stratejisi” olarak kitlelere sundular.

Şimdi seçim sonuçları üzerinden bu “strateji”nin çok başarılı olduğu söyleniyor. “Millet ittifakı”nın birçok ilde seçimleri kazanmasında “kilit” rol oynamakla övünüyorlar. Bu doğru bile olsa, AKP-MHP blokuna kitlelerin artan tepkisi, onun karşısında en güçlü olan bloka yine akacaktı.

Burada önemli olan, siyaseten kitleleri yanıltmış olmaktır. **AKP-MHP’nin oy kaybını “faşizmin yenilgisi” olarak göstermek, CHP-İyi Parti blokuna “demokrat” payesi vermektir. Yani bir dönem AKP hakkında yaptıkları yanlış, şimdi CHP şahsında yinelemektedir.**

Bu politika “faşizmi geriletme” şeklinde sunulsa da, gerçekte Kürt hareketinin pragmatist yaklaşımı üzerinden şekillenmiştir. Başta Suriye olmak üzere bölgedeki gelişmeler, bunda belirleyicidir. AKP’nin ABD ve AB ile ilişkilerindeki gel-gitleri, iç politikaya yansımakta; Kürt hareketinin tutumu da buna göre değişmekte, seçimlerdeki politikası şekillenmektedir.

Zaten her seçimde olduğu gibi **31 Mart seçimlerinde de politikaları ve kimlerin aday gösterileceği, bileşenleriyle-parti organlarıyla tartışılmadan, onların dışında belirlenmiştir.** Bu anti-demokratik uygulamayı da kabullendirmişlerdir.

Sonuç olarak; CHP-İyi Parti blokunu desteklemeyi “başarı” hanesine yazmak, geçmişte AKP’yi “altın tepside iktidara taşıma” başarısından farklı değildir. Ne Kürt halkına ne de işçi ve emekçilere bir yararı olacaktır; aksine AKP’de yaşadıkları büyük hayal kırıklığını yeniden yaşatacaktır. Aslında beklemeye de gerek yok. Daha bu seçimlerde İyi

Parti, Iğdır’da HDP’nin kazanma şansını azaltmak için MHP adayını destekledi, bunu da açıkça ilan etti. Dolayısıyla buradan bir “başarı” hikayesi çıkarmak, kendini ve kitleleri kandırmaktan başka birşey değildir.

Geriye Kürt illerindeki belediyeleri kayyumdan almak kalıyor ki, zaten buralar -hatta daha fazlası- HDP’nin elindeydi. Fakat AKP’nin kayyumlar atayarak gaspetmişti. Buna karşı da ne yazık ki, ciddi bir direniş ortaya konmadı. Bunun ne özeleştirisi yapıldı, ne de bundan sonrası için bir söz verildi.

Seçimlerde de Ağrı, Muş, Bitlis, Şırnak gibi iller AKP’de kaldı. Bölgede AKP-MHP oyları arttı. Bu yönüyle **HDP, son üç-dört yıl içinde, hem elde ettiği belediye sayısı, hem oy oranlarıyla, hem de -ve asıl önemli olan- siyaseten gerilemiş oldu.**

Elbette HDP üzerinde çok yoğun devlet baskısı vardı. Hemen her gün il ve ilçe büroları basıldı, yüzlerce yöneticisi tutuklandı. Seçimlerden bir gün önce İstanbul’da belediye meclis üyesi ve müşahitleri gözaltına alındı.

Kısacası çok zor koşullarda faaliyetlerini sürdürdüler. Bu yönüyle HDP’nin seçimlere katılabilmesi bile bir başarı sayılabilir.

Bizim eleştirimiz, pragmatist siyasi çizgisine ve bu seçimlerde izlediği “strateji”sinedir. Bunun içinde Dersim’de SMF adayına karşı yürüttükleri anti-propaganda vardır ki, HDP’nin bu seçimlerdeki en büyük yanlışlarından birisidir. Bunun karşılığını da Dersim halkından almışlardır. (Bu konuyu önceki sayılarımızda ele aldığımız için değinerek geçiyoruz.)

Sonuçta HDP, başta Diyarbakır olmak üzere gaspedilen birçok belediyesini yeniden kazandı. **Kürt halkı tüm baskılara ve HDP’ye kırıngınlığına rağmen, yine oylarını vererek, faşizme boyun eğmeyeceğini gösterdi.**

Ne var ki buralara yeniden kayyum atanması tehlikesi vardır. HDP bu kez kayyumlara karşı ciddi bir direniş göstermeli ve bunu şimdiden açıkça ilan etmelidir.

UZEL işçileri alacaklarını istiyor

Türkiye'nin traktör üreten ve direnişleriyle işçi sınıfı tarihinde öne çıkan Uzel fabrikası işçileri, alamadıkları tazminatları için 10 yıl sonra tekrar bir araya geldiler; Demirkapı'daki fabrika önünde direnişe başladılar.

2008'de Uzel ailesinin miras kavgasından dolayı 1500 işçi işten atılmıştı. Bunun üzerine işçiler, tazminatlarını ve biriken ücretlerini almak için direnişe geçmişti. Fakat direnişin 16. gününde işbirlikçi faşist Türk Metal sendikası tarafından bu direniş kırıldı.

Sonrasında iflas gösterilerek 2011 yılında satışa çıkarılan fabrikaya herhangi bir alıcı çıkmadı. Buna karşın patronlar, mühürlü ve devlet korumasında

olması gereken fabrikanın kapılarını kırarak, makineleri parça parça kaçırdılar ve fabrikanın içini boşalttılar. Bunu öğrenen işçilerin, durumu yetkililere bildirmelerine rağmen herhangi bir önlem alınmadı. Dahası, işçilerin tazminatları yine verilmedi. İflas Masası

da işçilere "paramız yok" dedi.

Yaklaşık 3 yıl önce birkaç işçinin girişimiyle başlayan hukuki mücadeleden de sonuç çıkmayınca, 40 işçi ile fabrika önünde yeniden eyleme başladılar. Eylemleri üç aydır devam ediyor.

DSB: Sürecin nasıl başladığını anlatır mısınız?

Uzel işçisi: 2008'de alacaklarımız için eylemler yaptık ve mahkeme sürecini takip etmek için komite kurmuştuk. Baktık ki, bir şey çıkmıyor ve yürümüyor, tekrar toplanmaya karar verdik ve başladık. 11 yıl sonra 30-40 kişiyle başladık ve şu

anda sayımız 350'ye kadar çıktı. Hepsi bir yerlerde çalışıyor. Çerkezköy'den, Balıkesir'den geliyorlar. O yüzden sayımız her hafta değişiyor. Ama her pazar, saat 11.00-13.00 arası Demirkapı'daki fabrikanın önündeyiz.

Peki patronlar tarafından atılan bir adım, herhangi bir gelişme var mı?

Hayır yok. Zaten şu anda fabrika arazisi icra'da. Satışa gidilmesi için değer belirlemeye çalışıyorlar. Herkesin gözü var bu arazide. Daha önceden satıldı, kardeşler birbirine karşı dava açtı, davalar iptal edildi, süreç başa sardı ve şu anda aynı noktada duruyor. "Değer çok ya da az belirleniyor" diye itiraz ediyor Uzel kardeşler. Kendisi almaya çalıştığı için patron, her türlü yol ve yöntemi deniyor. Vera Varlık diye bir şirket kurdular ve araziye almaya çalışıyorlar. Fabrikayı da Vera Varlık'a borçlandırdı ve en büyük alacaklı patronun kendisi görünüyor. Bankaları kendisine borçlandırdı. Kendisi satışa götürüyor ya da geri çekiyor.

Uzel hakkında

Uzel ailesi, Osmanlı'nın son dönemlerinde 1864'de, üretime Rusçuk'ta (bugünkü Bulgaristan sınırları içinde bir kent) fayton yapımıyla başlar. Osmanlı'nın fayton üretiminin neredeyse tamamını yaparlar. Sonra Bursa'ya göç ederler ve Yaprak Yay adlı bir şirket kurarak önce makas, ardından otobüs ve kamyon süspansiyonları üretimine başlarlar.

1937'de İstanbul-Sirkeci'ye taşınırlar ve burada ürettikleriyle büyümeye devam ederler. 1961'de Amerikalı şirket Massey Ferguson'la anlaşarak traktör üretimine geçerler ve 'traktörcü' diye anılmaya başlarlar. 1963'te Uzel'in kurucularından dede Serdar Uzel ölür ve miras dört çocuk arasında bölünür. Ahmet'e yüzde 40, kızkardeşlere yüzde 10'ar pay verilir, yüzde 10 ise, Zapsu ailesine kalır. (Uzel'in bir kızı Zapsu ailesinden birisiyle evlendiği için)

Traktör üretiminde 1970'li yıllarda tekelleşmeye başlayan Uzel, ülkedeki üretimin yüzde 45'ini gerçekleştirmektedir. '80'li yıllarda büyümenin ardından hissedarlar arası kavga başlar. Uzel ailesi 1996'da hisselerin tamamını toplar. 2001 krizinde karı kısmi olarak düşse de, 2003'ten sonra büyüme devam eder. 85 ülkeye traktör satar. Ayrıca Polonya'da fabrika kurulur, Almanya'da ise fabrika satın alınır. Her türlü tarım aleti üretimine geçen Uzel, alanında dünyanın 10 büyük firması arasına girer. İşçi sayısı ise 2500'e çıkar.

2008 krizinde Uzel'in borçlu olduğu yabancı tekeller, alacaklarını isterler. Uzel ailesinde miras kavgaları başlamıştır ve kendilerini kurtarma telaşına kapılırlar. İşçilere borçlanırlar. 2009'da tekrar üretime geçilse de borçların çokluğu yüzünden iflas ilan edilir ve işçilerin alacakları ödenmez.

Buraya kadar anlattıklarımız Uzel ailesinin büyümesinin bir özeti. Bir de işçiler açısından bakalım. Bu büyümenin ve üretim rekorlarının ardında, işçiler üzerinde kurulan yoğun bir baskı ve sömürü vardır tabii ki...

Uzel fabrikasının bulunduğu Demirkapı-Rami hattı, aynı zamanda Türkiye işçi sınıfı tarihinde direnişlerin en yoğun yaşandığı bölgedir. Bereç, Pancar Motor, Taral'ın olduğu ve işçilerin uzun süreli grevler örgütlediği, haklarını aradıkları yerdir burası.

O zamanlar tüm bu fabrikalarda DİSK'e bağlı Maden-İş sendikası örgütüdür. 15-16 Haziran büyük işçi direnişinde, bu fabrikalardaki işçiler sokağa

çıkarak, asker ve polislerle çatışırlar. Bunlar arasında Uzel işçileri de vardır.

Uzel işçileri, 1 Mayıs 1977'deki katliamda üç arkadaşlarını şehit verir. Ayrıca sendikaları Maden İş, faşistlerin hedefindedir. Sendikaları faşistler tarafından taranır, o sırada sendikada olan Uzel işçileri de yaralanır, öldürülür...

12 Eylül'den sonra DİSK'in yasaklanmasıyla faşist Türk Metal sendikası fabrikaya sokulur ve işçiler zorla üye edilir. Patronla işbirliği halindeki Türk Metal ağaları, işçilerin yerine kendi ceplerini doldururlar. Göstermelik grev kararlarını da, işçilerin baskısı sonucu alırlar ve en kısa sürede bitirmeye çalışırlar.

Artık sözleşmeler toplu yapılmaktadır ve MESS'le görüşülmektedir. Hemen hemen tüm fabrikalarda Türk Metal vardır. İşçiler düşük ücretlere, kötü çalışma koşullarına mahkum edilmiştir. Buna rağmen sendikayı baskı altına alıp eylem kararları aldirmayı başarırlar. 1998 TİS görüşmelerinin ardından günlerce eylem yaparlar. Bunun üzerine fabrikanın içine ve dışına polis yerleştirilir. Sendika işçileri tehdit eder. İşçiler sendika barikatını aşamazlar ve eylem biter.

2008 krizinin ardından işçilerin ücretleri ödenmemeye başlar. İşçiler, Haziran ayında direnişe geçerler ve işyerini terk etmeme eylemi yaparlar. 16 gün süren eylemi, yine Türk Metal sendikası bastırır. İşçiler Türk Metal sendikasının binasını basar, ama haklarını yine alamazlar.

Uzel ailesinde miras kavgalarının ayyuka çıkması, mahkemelere düşmesi ve 'borçlardan kaynaklı iflas' denilerek işçilere haklarının tam 11 yıldır verilmemesi....

Dünyanın sayılı tekellerinden biri olmayı bu yoğun sömürü üzerinden başaran Uzel'in bulunduğu arazi, İstanbul'un sayılı arazilerinden ve bugün bu kavga, araziye kimin ele geçireceği üzerine sürüyor. Ne devlet ne de patronlar, işçilerin 11 yıldır alamadıkları paralarıyla ilgili kılını kıpırdatmıyor. Uzel işçileri ise, her pazar saat 11.00-13.00 arası, fabrika önünde beklemeye devam ediyorlar...

Görkemli direnişleriyle tarihte iz bırakan bu fabrikanın işçilerinin hakları derhal verilmelidir. Direnen Uzel işçilerini yalnız bırakmayalım!.. Aradan 11 yıl geçmiş olmasına rağmen haklarının peşine düşen işçilere destek olalım, kazanmalarına katkı sunalım!

Uzel'de Türk-Metal sendikası örgütlüydü, onlar bu eyleme nasıl yaklaşıyor?

Onlarla bağlantımız yok, zaten hedefimizde onlar da var. Türk-Metal sendikası işçiyi sattı. Onlar zaten patronlarla sürekli işbirliği halindeler. Sürekli işçi arkadaşlarımızı tehdit ederek uzaklaştırmak istiyorlar. Polisleri arayıp "orada çalışanların hiçbirisi Uzel işçisi değil, bize karşı yapılmış bir eylem" diye provoke etmeye çalışıyorlar. Diğer fabrikalarda çalışan eski Uzel işçilerinin buraya gelmemesi için baskı yapıyorlar, "oradakiler tazminatını aldı" diye yalan söylüyorlar.

Eyleme destek nasıl? Diğer işçilerden ilgi var mı?

DİSK organize etti eylemi. Gerekli yasal izinleri onlar alıyorlar. CHP'den Gürsel Tekin geldi, bazı partilerden geliyorlar. Halk Tv gibi televizyon kanallarına çıktık. Partilerden randevu alıp grup toplantılarına gitmek istiyoruz. CHP söz verdi çıkartmak için.

Yıllar sonra eylemin başlaması, katılan işçileri nasıl etkiledi?

Tabi ki yıllar sonra olması bir mutluluk ve umut doğursa da geç kalınmış olduğu da söyleniyor. Biz o zaman söyledik "500 liraya kendinizi satmayın" diye ama gittiler birçoğu. Şimdi gizliden gelenler oluyor. Ancak Türk Metal'in örgütlü olduğu yerlerden işçiler gelmiyor.

Gelen işçilere önceki süreç hakkında bilgilendirmeler yapıyor mu?

Biz yaşanan süreci anlatıyoruz. Türk Metal'e, örgütlü olduğu yerlerde de kimse güvenmiyor. Belli bir ülkücü çevreyi almışlar ellerine, mafyavari yöntemlerle işçileri baskı altına almaya çalışıyorlar.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Sürece herkesin desteğini bekliyoruz. Hakkımızı alana kadar direnişimizi sürdüreceğiz. Dediğim gibi pazar günleri oradayız.

Yüzbinler Newroz'u kutladı

Ortadoğu halklarının bir uyanış ve direniş günü olarak kutladığı Newroz, bu yıl da başta Kürt illeri olmak üzere yurdun dört bir yanında kutlandı. "Mutlaka kazanacağız, tecridi kıracağız" sloganıyla yapılan kutlamalara, 31 Mart seçimleri ve tecride karşı yapılan açlık grevleri damgasını vurdu.

En büyük kutlama her zaman olduğu gibi Diyarbakır'da gerçekleşti. 21 Mart günü yüzbinler Diyarbakır Newroz Alanı'nda toplandılar. HDP'nin yerel seçimlerde ittifak yaptığı Kürt partileri de Newroz kutlamasına katıldılar ve "ulusal birlik" mesajı verdiler. Konuşmacılar, Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılmasını istediler ve Afrin işgalini kınadılar. HDP eş genel başkanı Pervin Buldan ise yaptığı konuşmada, 134 gündür açlık grevinde olan Leyla Güven'e, hapisteki HDP'lilere selam gönderdi.

Bir diğer büyük kutlama Van'da gerçekleşti. Burada ise HDP'nin eşbaşkanı Sezai Temelli konuşma yaptı. Temelli, Newroz coşkusunu 31 Mart'a taşıyacaklarını söyleyerek, "bütün kayyumları söküp atacağız" dedi.

Son Newroz kutlaması 24 Mart'ta İstanbul'da gerçekleşti. İstanbul-Bakırköy'de binlerce kişi, Newroz için bir araya geldi. Devrimci, demokrat birçok kurumun katıldığı mitingde, 31 Mart seçimleri ve tecride karşı yapılan açlık grevleri öne çıktı.

HDP eş genel başkanı Pervin Buldan konuşmasında; Leyla Güven'in yanı sıra tecride karşı tutsakların açlık grevinin 100'lü günleri geçtiğini söyledi. Ayrıca üç tutsağın tecridi protesto için kendilerini yaktıklarını duyurdu.

Ayrıca birçok il ve ilçede Newroz ateşleri yakılarak kutlama yapıldı.

Hapishanelerde feda eylemleri

Leyla Güven'in Öcalan'a dönük tecritin kalkması için 8 Kasım 2018'de başlattığı açlık grevine destek olmak için bazı hapishanelerde tutsaklar açlık grevine başladı.

Dört PKK tutsağı ise, feda eylemi ile şehit düştü. 17 Mart'ta Tekirdağ Cezaevi'nde Zülküf Gezen, 23 Mart'ta Gebze Cezaevi'nde Ayten Becet, 24 Mart'ta Oltu Cezaevi'nde Zehra Sağlam, 25 Mart'ta Mardin'de Medya Çınar feda eylemleri gerçekleştirdiler.

EYT'liler İstanbul mitinginde buluştu

EYT'liler 17 Mart'ta İstanbul Maltepe'de miting düzenledi. Türkiye'nin birçok ilinden toplanan kitle, Maltepe Meydanı'na sabahın erken saatlerinden itibaren geldi. İşçileri Bakanlığı'nın kayıtlarına göre, miting alanında 1 milyon 800 bin kişi vardı.

"Mezarda emekli olmayacağız" diyerek yıllardır eylemler örgütleyen EYT'liler, İstanbul mitingini haftalar öncesinden örgütlemeye başlamıştı. Yaptıkları her toplantı ve mitinge Türkiye'nin birçok yerinden on binlerce emekçinin katılması ile taleplerini daha gücüne haykırmaya başlayan EYT'liler, İstanbul Maltepe mitingine sadece iki gün öncesinden izin çıkmasına ve burjuva basının hemen hemen hiç yer vermemesine rağmen kitlesel bir şekilde katıldılar.

Saat 12.00'de başlayan mitinge, emekçilerin yanı sıra DİSK, Türk-İş, KESK sendikalarından işçiler-emekçiler, partiler, milletvekilleri, dernek ve devrimci kurumlar da katılarak destek verdi. Proleter Devrimci Duruş okurları da mitinge dövizleriyle katıldı. Proleter Devrimci Duruş okurları miting güzergahına, "EYT'lilerin talepleri kabul edilsin" yazılı ozaltiler de astı. Miting EYT'lilerin mücadelesini anlatan

sinevizyon gösterisiyle başladı. Halk oyunları ekibinin ardından EYT adına dernek başkanı Gönül Boran Özüpak konuştu. Özüpak konuşmasında bugüne kadar birçok toplantı düzenlediklerini ve ilmek ilmek mücadelelerini büyütüklerini vurgularken, mezarda emekli olmak istemediklerini söyledi.

Mitingde sık sık "Edirne'den Kars'a, Jüpiter'den Marsa, çıksın artık bu yasa", "Mezarda emekli olmayacağız", "EYT burada, hükümet nerede" sloganları atıldı.

Tarihsel günler nasıl ele alınmalı ANMA MI, KUTLAMA MI?

İşçi ve emekçilerin, ezilen halkların çok büyük bedeller ödeyerek kazandığı haklar, kazanımlar vardır. Ve sonrasında bu günlerden bazıları “bayram” ya da “tatil” ilan edilerek, her yıl kutlanmaya başlanmıştır. Kimisi uluslararası bir gün haline gelmiştir, kimisi bölge halklarıyla, ya da bir ülke ile sınırlı olabilir.

Bunların başında hiç kuşkusuz 1 Mayıs geliyor. Ardından 8 Mart’ı, Ekim Devrimi’ni, Paris Komünü’nü sıralayabiliriz. Bunlar işçi sınıfının uluslararası bir nitelik kazanmış mücadele günleridir. Diğer yandan Newroz gibi Ortadoğu halklarının kutladığı isyan ve direnişle simgelenmiş günler, ya da 15-16 Haziran büyük işçi direnişi gibi ülkemizle sınırlı mücadele günleri vardır.

Bunların nasıl ele alınması, yıldönümlerindeki etkinliklerin nasıl yapılması gerektiği giderek daha fazla tartışılan bir konu haline gelmiştir. Bu günler bir kutlama mı, yoksa anma mıdır? Bu konuda bir kafa karışıklığı yaşandığı görülmektedir.

Son olarak geçtiğimiz günlerde kutladığımız 8 Mart’ta bu kafa karışıklığı ile karşı karşıya kaldık. **8 Mart’ın kutlama ile mi, anma ile mi geçirileceği; kutlama yapılacaksa bunun niteliğinin ne olması gerektiği konusunda farklı görüşler ve tutumlar ortaya çıktı.**

8 Mart’ı “kutlamak” isteyen bir kesimin, yemekli-içkili toplantılar düzenlediği biliniyor. Böylesine yozlaşmış bir 8 Mart anlayışı zaten bizim gündemimizin dışında olduğu için, bunu dikkate almıyor, baştan reddediyoruz. Bizi asıl ilgilendiren, 8 Mart’ı “sınıfsal” içeriğine uygun bir “mücadele günü” olarak kutlamak isteyen kesimlerin içinde yaşanan görüş farklılığı...

Bazı işçi sendikaları, 8 Mart’ın bir “anma” günü olduğunu ileri sürerek, işçilere de böyle anlatıyorlar. Aslında kendi içlerinde önemli bir çelişkiyi de yaşıyorlar. Kadınlara karanfil vermenin kendisi bir kutlama iken, konuşmalarında ağız alışkanlığı ile “8 Mart kutlaması”nı ifade ederken, hemen düzeltiyor ve 8 Mart’ın aslında bir anma günü olduğunu belirtme zorunluluğu duyuyorlar. Ve gerekçesini de şöyle açıklıyorlar: 8 Mart günü kadınlar öldü! Onları anıyoruz!

Şehitlerin verilmediği bir “mücadele günü” yoktur

Tarihe mal olmuş her mücadele gününde mutlaka şehitler verilmiştir. Daha net ifade edersek; **şehit verilmeden tarihsel bir gün yaratılamaz. Çünkü sömürü ve zorbalığa karşı her**

Bu günleri yozlaştırmak, içeriğini boşaltmak kadar, “anma” adı altında bir onu yas törenine çevirmek de yanlıştır. Oradaki kazanımların önemini zayıflatmaktır. Şehitsiz zafer olmaz; şehitlerin varlığı zaferlerin görkemini azaltmaz! İster anma olsun, ister kutlama; ister büyük zaferler getirsin, isterse ağır kayıplar, ölümler... Tarihsel günlerin her biri “mücadele günü”dür.

başkaldırısı, egemenler büyük bir şiddetle bastırmaya kalkarlar. Bu başkaldırı, yenilgiyle de zaferle de sonuçlansa, büyük kayıplar yaşanır. Dolayısıyla **her mücadele ve direniş günü, aynı zamanda bu uğurda şehit düşenleri anma günüdür.** Yani tarihsel bir günün, bir “yıldönümü”nün anma mı, kutlama mı olduğunu belirleyen şey, şehitlerin olması, ya da şehitlerin sayısı değildir.

Böyle bakılırsa, hiçbir tarihsel gün için “kutlama” yapamayız. 1 Mayıs, Gezi Ayaklanması, Paris Komünü, Ekim Devrimi... Örneğin Gezi Ayaklanması’nda 8 gencimizi kaybettik. Ekim Devrimi, Paris Komünü gibi büyük devrimlerde ise sayısız şehit vardır. İşçi direnişlerinde bile yüzlerce kişi katledildi. Örneğin 1 Mayıs’ı 1 Mayıs yapan ABD’deki “8 saatlik işgünü” mücadelesinde onlarca işçi katledildi, 4 işçi lideri asıldı. Dünyanın pek çok yerinde 1 Mayıs kutlamaları kana boyandı. Ülkemizde de sadece 1977 1 Mayıs’ında 38 emekçi katledildi..

Ama bu durum, bu günleri kutlamamıza engel değildir. Çünkü belirleyici olan, kaç insanın şehit düştüğü değil, sözkonusu eylem ya da sürecin, mücadele tarihine ne kattığıdır. **Eğer şehitlere rağmen bir kazanım, sınıf mücadelesini ileriye taşıyan bir adım sözkonusu ise, o bir kutlama unsuru olur.** Tersten hareket ya da direniş

yenilgiye uğramışsa, ya da elde edilen kazanım daha genel ve belirsiz kalmışsa, **şehitlerle ödenen bedel, kazanımdan daha ağırsa, o gün bir anma günü halini alır.**

8 Mart 1957’de NewYork’ta çoğu kadın 40 bin dokuma işçisinin, ağır çalışma koşullarına karşı düzenledikleri grev sırasında 129 kadın işçi yanarak can verdi; 1910 yılında

Kopenhag’da toplanan Sosyalist Kadınların İkinci Konferansı’nda Clara Zetkin’in önerisiyle 8 Mart, emekçi kadınların mücadele günü ilan edildi. **Kadın işçilerin ölümü pahasına, 8 Mart emekçi kadınların mücadele gününe dönüştüğü için, dünya emekçi kadınları tarafından kutlanmaya başladı. Elbette bir “mücadele günü” olarak!**

1 Mayıs’ta öne çıkan 8 saatlik işgünü talebinin yasalaşması sürecinde, dünyanın pek çok ülkesinde yüzlerce, binlerce şehit verilmiştir. Ancak **8 saatlik işgününün kabulü, sınıf mücadelesinde öylesine büyük ve önemli bir kazanımdır ki, 1 Mayıs bir kutlama günü olmuştur.** Tabi ki bu kutlama, içi boş karnaval havasında bir kutlama değil, bir “mücadele günü” kutlamasıdır.

Ekim Devrimi sadece Rusya’da değil, dünyanın bütün ülkelerinde devrimciler tarafından kutlanır. Bu devrimin emperyalist-kapitalist sisteme indirdiği darbe, proletarya hareketine kazandırdıkları, verilen kayıplarla kıyaslanmayacak kadar önemli, değerli ve büyüktür çünkü.

Bizden bir örnek olması bakımından; Gezi Direnişi, Türkiye tarihindeki en büyük halk ayaklanmasına dönüşmüştür. Somut kazanımı Taksim’deki parkın korunmasının çok ötesinde, kitlelerde bir bilinç sıçraması yaratmış olmasıdır.

Keza 15-16 Haziran büyük işçi direnişinde de hem somut kazanım elde edilmiştir, hem de çok büyük bir siyasal kazanım sözkonusudur.

Diğer yandan **1995 Gazi Direnişi bir anmadır. Yeni bir kazanım elde etmekten çok, devletin ağır bir saldırısının şehitlerle püskürtülmesi sözkonusudur orada.**

Maraş, Sivas, Madimak, Dersim katliamları, anmadır. Her birinde belli düzeylerde direniş yaşanmış olmakla birlikte, devrim safları, gerici-faşist saldırganlık karşısında ağır kayıplar vermiştir.

Tarihsel günler, bu bakış açısıyla ele alınmalıdır.

Her biri “mücadele günü”dür

“Her sınıfın kendi bayramları vardır” der Stalin, 1 Mayıs’ın önemini anlattığı bir konuşmasında. Çünkü 1 Mayıs, işçi sınıfının bayramıdır. Tıpkı 8 Mart gibi, 15-16 Haziran gibi...

Bu günlerin her biri, burjuva-zi karşısında çetin bir mücadele verilerek, şehitler pahasına kazanılmıştır. Ama aynı zamanda **burjuvazinin sınıf olarak, işçi sınıfı karşısında yenildiği günlerdir. Tam da bu nedenle, en görkemli biçimde kutlamak, coşkun bir “mücadele günü” olduğunu göstermek, burjuvazinin içine yeniden korku salmak gerekir.**

Sınıf mücadelesinin en önemli zafer günlerini bir “karnaval” havasına çevirmek de, içkili salon toplantılarının mezesi haline getirmek de onu yozlaştırmak, içini boşaltmaktır; burjuvazinin istediği de böylesi “zararsız” kutlama biçimidir.

Bu günleri yozlaştırmak, içeriğini boşaltmak kadar, “**anma**” adı altında bir onu yas törenine çevirmek de yanlıştır. **Oradaki kazanımların önemini zayıflatmaktır. Ölenlerin yasını tutmaya odaklanarak zaferin büyüklüğünü karartmaktır.** Şehitsiz zafer olmaz; şehitlerin varlığı zaferlerin görkemini azaltmaz!

İster anma olsun, ister kutlama; ister büyük zaferler getirsin, isterse ağır kayıplar, ölümler... Tarihsel günlerin her biri “mücadele günü”dür. O güne ilişkin tüm etkinlikler bu kararlılıkla, inançla ve coşku ile düzenlenmeli, sloganlar bu bilinçle yükseltmeli, konuşmalar bu gerçeği hatırlatmalıdır.

Ve bu günlerin her biri, egemen sınıflarla hesaplaşma bilincini güçlendirmeye hizmet etmelidir.

Önümüz 1 Mayıs! Burjuvazinin ve onun işçi sınıfı içindeki uzantılarının, özünden en fazla kopartmaya çalıştıkları, şenlik ve karnaval havasında yozlaştırılmasını istedikleri bir gündür 1 Mayıs.

İşçi sınıfı ve onun gerçek dostları ve öncüleri ise, 1 Mayıs’ı bir mücadele günü olarak görür ve öyle kutlanmasını için çabalar.

Bu 1 Mayıs’ı da özüne uygun şekilde kutlamak için hazırlanmalı, sulandırılmasına, içinin boşaltılmasına izin vermemeliyiz.

8 Mart’ta Flormar işçileriyle...

Bu yıl 8 Mart kutlaması için Flormar işçilerinin yanında olmayı planlamıştık. Günler öncesinden bu yöndeki hazırlıklarımızı yaptık; pankartımızı, dövizlerimizi ve kırmızı karanfillerimizi aldık, beraber gideceğimiz arkadaşlarımızla randevularımızı belirledik.

Gebze Organize Sanayi içinde bulunan Flormar fabrikasından, sendikalaştıkları için işten atılan 132 işçinin direnişlerinin 297. gününde, Flormar’ın güçlü-direnişçi kadınlarının yanında olmak istedik.

Bizim dışımızda da DİSK başta olmak üzere birçok kurum, 8 Mart’ı Flormar işçileriyle birlikte geçireceğini duyurmuştu. Bu durumun devleti çok fazla ürküttüğünü, 8 Mart günü bir işçi direnişinin bu kadar güçlü bir odağa dönüşmesinden korku duyduğunu görmek zor değil. Bir gün önceden fabrika önündeki baskısını artırdı; kutlamayı engellemek için çeşitli yasaklamalar, engellemeler öne sürdü. Elbette bunlar kar etmedi.

Bu koşullarda, en etkili “çözüm” yolu olarak, direnişi bitirecek adımı atıldılar. 7 Mart gecesi saat 12’de, Flormar patronları, Petrol-iş sendikasına “yükü bir tazminat” ile direnişin bitirilmesi talebini götürdüler. Anlaşma “rüşveti”, bugünün koşullarında fazlasıyla cazip tutulmuştu. İşçilere kıdem ve ihbar tazminatlarının yanı sıra 16 maaş kötü niyet tazminatı ödenecek; yanısıra iş yasasının 25/2 maddesine göre işten atılan işçiler başta olmak üzere, işten çıkarma gerekçeleri 18. madde olarak değiştirilecek; böylece işsizlik maaşı almaya hak kazanabileceklerdi...

İşçilerin işten atılma nedeni, sendikalaşma mücadelesi vermeleri idi. Ve tek talepleri “sendikali olarak işe geri dönmek”ti. Böyle bakıldığında, sendika ne kadar bunu bir “kazanım”, “bu koşullarda alınabileceklerin en iyisi” gibi göstermeye çalışsa da, direniş talebi yerine getirilmeden bitirilmiş oldu.

Bu kararın, işçilerin “kapalı oylamada” verdikleri oylar sonucunda alındığını, bu nedenle işçilerin kararı olduğunu ileri sürüyor sendikacılar. Oysa sınıf bilinci tam şekillenmemiş işçilerin, işbirlikçi sendikacıların demagojileri karşısında çok fazla şansı olmuyor. Dışarıdan gelen devrimci

yapılar, direnişin içine fazla nüfuz edemedikleri için, asıl olarak işbirlikçi sendikacıların kararları, yöntemleri, yönlendirmeleri etkili oluyor. Direniş boyunca pek çok aşamada bunun çeşitli örnekleri görüldü. Mesela yağın karın yağmurun altında, devletin “çadır kurmayacaksınız” yasağına da uydular, “ateş yakmayacaksınız” yasağına da... En son, işçilere “güneşin altında durmak” yasaklanmıştı... Tüm bu aşamalarda, bu insanlıkdışı yasaklara karşı direnmek ve “insanca koşullarda grev yapma hakkı”nı söke söke kazanmak gerekiyordu.

Bu “basit” saldırılarda bile geri adım atan sendikanın, direnişin sonunu patronların çıkarları doğrultusunda bağlaması şaşırtıcı olmadı. Elbette işçilerin öfkesi öylesine büyük, direnme isteği öylesine güçlüydü ki, göz dolduracak bir parayı işçilerin önüne koymaları gerekiyordu. Ama sonuç olarak, bir sendikalaşma mücadelesi, kazanım elde etmeden bitirilmiş, Flormar sendikası kalmış oldu.

8 Mart günü, Gebze Aşk Mahal Düğün Salonu’nda Petrol-iş sendikası yöneticileri, direnişin hangi koşullarda, neden bitirildiğini açıklarken; işçiler büyük bir acı, derin bir çaresizlik içindeydiler.

Ancak işçi sınıfının morali bozulmasın! Her direniş bir okuldur. Her grev, sınıf mücadelesini yükselten bir tuğladır. Ve her direnişçi işçi, sınıf bilinci kuşanmada bir adım daha atmış demektir. Geleceğe kalacak olan da budur!

Gezi Direnişi yargılanamaz!

PDD’nin de bileşeni olduğu Taksim Dayanışması, Gezi Ayaklanması ile ilgili İstanbul Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianameye dönük basın açıklaması yaptı. Hiçbir maddi temele dayanmayan bir kurgu metni olarak hazırlanan Gezi İddianamesi teşhir edildi. 11 Mart günü Karaköy Mimarlar Odası’nda yapılan açıklamaya çok sayıda devrimci-demokrat kurum, siyasi parti temsilcileri katıldı.

Taksim Dayanışması adına açıklamayı Mücella Yapıcı okudu. Yapıcı “Savcılık tarafından kabul edilen iddianamenin hiçbir somut delile dayanmamaktadır; tamamen komplo teorilerinden ilhamla yazılmıştır. Gezi’yi lekelemeye dönük beyhude çabanız boşunadır. Çünkü Gezi’yi biz yaşadık, biliyoruz! Gezi bu toprakların eşitlik, özgürlük ve adalet umududur. Asıl hesap vermesi gerekenler, onlarca arkadaşımızın ölümüne, binlerce arkadaşımızın yaralanmasına sebep olan polisler ve onlara emir verenlerdir” dedi. Yapıcı, “İlk toplantıdan bugüne ve yarına, her zaman Gezi’nin taleplerinin arkasında duracağız, mücadeleye devam edeceğiz” sözleriyle basın açıklamasını sonlandırdı.

Basın toplantısında DİSK, KESK, TTB ve TMMOB temsilcileri de söz alarak konuya ilişkin konuşma yaptılar.

Krize ve faşizme karşı

Bu yıl 1 Mayıs'a yerel seçimlerin ardından giriyoruz. Uzun yıllardır ilk kez AKP'nin büyükşehirlerde kaybetmesi, kitlelerin yeniden umutlanmasına yol açtı. "Ne yapsak da bu AKP gitmez" duygusu, yerini "başarabiliriz"e bıraktı. Kitlelerin kendi gücüne güvenmesi bakımından, bu duygu elbette çok önemlidir.

Görünürde bu bir seçim başarısıdır. Fakat gerçekte kitlelerin yıllardır verdiği mücadelenin bir sonucudur. Haziran Ayaklanması gibi Türkiye tarihinin en büyük halk hareketi, Seka, Tekel, metal gibi büyük işçi direnişleri, filli grevler ve sayısız eylemler üzerinden bu sonuca ulaşılmıştır.

Son birkaç yıldır artan baskı ve terör, krizle birlikte fırlayan gıda ürünleri, devasa bir hal alan işsizlik, hayatı çekilmez hale getirmiş ve bunun yarattığı öfkeyi büyüt-müştür. 31 Mart seçimleri, AKP-MHP blo-kuna karşı halkın biriken öfkesinin sandığa taşmış halidir.

Seçim öncesi ve sonrasında yapılan onca anti-demokratik uygulamaya, hile ve manipülasyona rağmen bu sonucun elde edilmesi, esasında yenilginin gösterilen-den çok daha büyük olduğunun kanıtıdır. Bu gerçeği, en başta egemen sınıflar çok iyi biliyor. Ve AKP-MHP yöneticilerini bu doğrultuda uyarıyorlar. Erdoğan ve Bahçeli'nin seçim sonuçlarını olabildiğin-ce "sakin" karşılamaları; çetelerini bu kez sokağa salmamaları, sonuçları önceden bildiklerini ve "büyük yerler"den uyarıldık-larını gösteriyor.

Kitle desteğini yitiren hiçbir yönetim, işbaşında kalamaz. Sözkonusu liderlerin ihtirasları ne olursa olsun, bu gerçeği de-ğiştiremezler. En başta sırtlarını dayadıkla-rı emperyalistler ve işbirlikçileri onları terk eder. Öncesi bir yana, yakın tarihimiz, bunun örnekleriyle doludur.

Elbette bu "son"u kolayca kabullenme-yecekler, ömürlerini uzatmaya çalışacak-lardır. Nitekim AKP de bunu yapıyor. Ciddi bir seçim yenilgisi almasına rağmen yalan ve demagojiyle, çeşitli atraksiyonlarla du-rumu tersine çevirmeye çalışıyor. İstanbul, Ankara gibi Türkiye'nin en büyük şehirle-rini kaybettikleri halde, kazandıkları il ve ilçe sayısıyla ve yine "birinci parti" olmakla övünüyor mesala. Ya da daha 4 yıl "ikti-darda" olduklarını söyleyerek, tabanlarını

teskin etmeye, morallerini yükseltmeye çalışıyor. Dahası, kaybettikleri yerlerde oyların yeniden sayılmasını istiyorlar; bazı yerlerde ilçe seçim kurullarını basmaya kalkıyorlar vb...

Ama nafiye... 31 Mart seçimleri, AKP için sonun başlangıcıdır. Eğik düzleme girmişlerdir bir kez. Bu başaşağı gidişi durdurmaları mümkün değildir. Parça-lanma, birbirine düşme, küçülme dönemi başlamıştır artık...

KRİZİN FATURASINI ÖDEMEMEK İÇİN...

Seçimlerde AKP-MHP faşist gerici blo-kun yenilmiş olması kuşkusuz önemlidir. Ancak ne devletin yapısı değişmiştir, ne de kriz ortadan kalkmıştır. İşçi ve emek-çiler açısından yoğun sömürü ve baskı devam etmektedir. Keza burjuvazi krizin faturasını yine halka ödetmeye çalışa-caktır. Bunu durduracak tek güç; başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi kitlelerin mücadele gücüdür.

Bu yanıyla 1 Mayıs, daha fazla önem kazanıyor. 1 Mayıs'a hazırlık süreci ve 1 Mayıs günü ortaya konulacak eylemler, önümüzdeki dönemin nasıl şekilleneceğini gösterecek.

1 Mayıs, her zaman egemenler ile hal-kın, burjuvazi ile işçi sınıfının karşı karşıya geldiği bir gün olmuştur. Ulaşmaz sınıflar arasındaki kışımanın en somut haliyle ve en net biçimde kendini ortaya koyduğu, güçlerini sınadıkları bir gündür. Bu yıl da böyle olacaktır. Ekonomik krizin giderek tırmandığı bir dönemde, bu karşı karşıya gelişin çok daha sert ve şiddetli olması muhtemeldir.

En başta sürekli artan işsizlik, patlama dinamiklerini büyütüyor. Hemen her gün üç-beş kişi işten atılıyor. Resmi olarak 4 milyon gösterilse de, gerçekte 7 milyon ci-varında işsiz var. Bir işe girmek için onbin-lerce kişinin başvuru yapması, saatlerce kuyruқта beklemesi, izdihamlar yaşanma-sı, bunun en açık kanıtı.

Bunların arasında gençler çok önemli bir yer tutuyor. Her 4 gençten biri işsiz durumda. Özellikle üniversite mezunların-da bu oran çok yüksek. Ekonomik zorluk-lardan dolayı 5 yıl içinde 1 milyondan fazla öğrenci, kaydını dondurmuş ya da okuldan

ayrılmış durumda. Okuyabilenler ise ka-pağı yurtdışına atmaya çalışıyor. "Beyin göçü" en fazla üniversite mezunlarında görülüyor. Sadece "beyin göçü" de değil, işsiz kalan gençler, akıl sağlıklarını yitiri-yor, intihar ediyorlar...

Bu sistemin gençlere

vereceği hiçbir şeyinin olmadığı, özel-likle kriz dönemlerinde çok açık biçimde görülü-

yor. Okuma ve çalışma olanakları ellerinden alınan gençlerin beyni, ya dini hurafelerle, ya da mad-de kullanımıyla uyuşturuluyor. Gençliği kazanamayanlar, onu öldürerek ya da uyuştu-rarak sistemlerini ayakta tutmaya çalışıyorlar.

İşsizlik devasa bo-yutlara ulaşırken, çalışanlar üzerindeki sömürü ve baskı da artıyor. Asgari ücretin açlık sınırının altına düştüğü bir dönemde, fazla mesailer zo-runluluğa; "ücretsiz izinler" rutine dönüştü. 1 Mayıs'ın ortaya çıkmasına neden olan "8 saatlik işgünü" hakkı rafa kalktı. İşçiler ortalama 10-12 saat ve her tür güvence-den yoksun biçimde çalışmak zorunda kalıyorlar.

Buna rağmen yine de aklıyla karşı kar-şıyalar. Son aylarda temel gıda ürünlerine yapılan zamlar, ücretleri iyice eritti. Yoksul sofralarının "olmazsa olmazı" soğan ve

1 MAYIS'TA TAKSİM'E!

AKP-MHP blokunu yenilgiye uğratmış olmanın verdiği bir morale sahip. Her ne kadar bunu boğacak atraksiyonlar yapı-lıyorsa da, yenilginin üstünü örtmeleri mümkün olmayacak...

Fakat buradan 1 Mayıs'ın rahatça kutlanabileceği, hatta Taksim'in 1 Mayıs kutlamalarına açılacağı gibi bir hayale kapılmak, son derece tehlikelidir. Aksine AKP-MHP blo-k, seçim yenilgisinin hincını işçi ve emekçilerden çıkarmak isteyecektir. Onun için de 1 Mayıs'a dönük sal-dırlarına devam edecekler, Taksim yasağını sürdüreceklerdir.

Ancak bu saldırılar, yüreği emekten ve devrimden yana atanların 1 Mayıs'ı kutlamalarına ve Taksim'i zorlamalarına engel olamaz. En zor dönemlerde bile bunu başaranlar, bu yıl da aynı iradeyi gösterecektir.

Çünkü 1 Mayıslar'ın Türkiye'de her zaman ayrı bir yeri olmuştur. Öyle ki, 1 Mayıs marşını dünya işçi ve emekçileri-ne armağan eden, onu enternasyonal bir marş haline getiren yerdir burası. Ölüm-ler, yaralanmalar, tutsaklıklar pahasına tüm engelleri aşarak 1 Mayısları kutlayan, Taksim Meydanı'nı açmayı başaran bir halktan sözediyoruz. Hiç bir güç, bu halkın 1 Mayıs'ı kutlamasını engelleyemedi, en-gelleyemeyecek...

"Her sınıfın sevdiği öz bayramları var-dır" demiştir sınıfın ustaları. 1 Mayıs, işte bu bayramın adıdır.

Fakat 1 Mayıs'ı herhangi bir bayram-dan ayıran çok önemli farkları vardır. İlk başta, o sömürücü sınıfların, ya da ge-nel olarak "ezilenlerin" değil, bu sömürü düzenini tümnden ortadan kaldıracak olan sınıfın, yani işçi sınıfının ve onun müttefiki emekçilerin bayramıdır. İkincisi, 1 Mayıs enternasyonaldır. Herhangi bir ırk, ulus, din, mezhep vb. hiç birine ait değildir. Sömürsüz, sınıfsız, savaşırsız bir dünya isteyen herkesin bayramıdır. Ve üçüncüsü, 1 Mayıs diğer bayramlar gibi bir karnaval, bir eğlence günü değil; işçi ve emekçilerin taleplerini haykırdığı "birlik, dayanışma ve mücadele" günüdür!

Onu bu şekilde ele almak ve özüne

uygun olarak kutlamak gerekir. Bunun da yeri meydanlardır. Türkiye'de bu meydanın adı; TAKSİM'dir. '77 yılındaki 1 Mayıs kat-liamının ardından, Taksim'in adı "1 Mayıs alanı" olmuştur.

Ne var ki, egemenler Taksim'i uzun yıl-lar 1 Mayıs'lara, işçi ve emekçilere kapattı. Ama işçi ve emekçiler, onların davasını sa-vunan komünist ve devrimciler, 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama kararlılığından vazgeç-mediler. Polisin barikatına, gazına copuna, kurşunlarına rağmen Taksim'e çıktılar. Hem devletin engellerini, hem de sendika-lara çöreklenen reformistlerin uzlaşmacı tutumlarını aşarak Taksim'in 1 Mayıs alanı olduğunu dosta-düşmana gösterdiler.

Bu kararlılık sayesinde, AKP Hükümeti Taksim'i 1 Mayıs kutlamalarına açmak zorunda kaldı. 2010'dan itibaren tam 3 yıl, milyonlarca işçi-emekçi Taksim Meydanı'nı doldurdu. Her yıl artan kitleselliği ve mili-tanlığı ile, burjuvaziye ve hükümeti korkut-tu.

2013 yılında Taksim Meydanı'nı şanti-yeye çevirerek 1 Mayıs'a kapadılar. Önce bunu bahane ettiler sonra tümnden yasak-ladılar. Ama 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama istek ve iradesini kıramadılar.

Son yıllarda Taksim'i unutturmak için 1 Mayıs mitinglerine izin veriliyor. Fakat bu yerler, İstanbul'un iki yakasında (Yeni-kapı ve Maltepe) denizi doldurarak yapılan miting alanlarıdır. Yani işçi ve emekçiler şehrin merkezlerinden koparılıyor, talep-lerinin duyulması engelleniyor. Ama daha önemlisi, Taksim'den kopartılmış oluyor. Bunu sarı ve reformist sendikalar aracılı-ğıyla gerçekleştiriyorlar. Ve ne yazık ki, kimi devrimci kurumlar da bu duruma ortak oluyor.

Bu oyunu bozmak zorundayız! Türkiye'de 1 Mayıs her şehrin en işlek meyda-nında kutlanmalıdır. "Kavgamızın şehri" İstanbul'da ise, bunun adı Taksim'dir.

Yaşasın 1 Mayıs! Biji Yek Gulan!
Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!
Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!
Bütün Ülkelerin İşçileri ve Ezilen Halklar Birleşin!

3 Nisan 2019

Kapitalizm ortaya çıktığı andan itibaren işçileri (çocuk işçiler dahil) günde 16 saati aşan sürelerle çalıştırdı. İşçiler de çalışma sürelerinin kısaltılması talebiyle birçok eylem yaptılar.

“8 saatlik işgünü” kavramı, ilk kez 1817 yılında İngiltere’de, ütöpik sosyalist Robert Owen tarafından dile getirilmiştir. Owen’in, “8 saat çalışma, 8 saat eğlence ve 8 saat dinlenme” şeklinde oluşturduğu formül, hızla yaygınlaşıp bir slogana dönüşür. Hatta şarkısını bile yaparlar

“Çok çalışmaktan yorulduk / Yaşamaya ancak yetecek kadar para / Düşünceye zaman yok / Güneş ışığını hissetmek istiyoruz / Çiçekleri koklamak istiyoruz / Tanrının bunu istediğinden eminiz / Ve 8 saati alacağız / Doklardan, dükkân ve fabrikalardan / Güçlerimizi bir araya getirdik / 8 saat çalışma / 8 saat dinlenme / 8 saat uyku / Bunu başaracağız.”

İşçilerin kendi günlerini ilan etme düşüncesi ise, ilk olarak Avustralya’da doğuyor. **Avustralyalı işçiler, 1856’da bütün bir işgünü boyunca çalışmıyorlar ve o gün 8 saatlik işgünü lehinde gösteriler yapıyorlar. Bu ilk kutlamanın Avustralyalı proleterler üzerinde çok büyük bir etkisi oluyor.** Kutlamanın her yıl tekrarlanmasına karar veriyorlar.

Böylece 8 saatlik işgünü mücadelesi ile işçilerin yılda bir günü kendilerine ayırma düşüncesi birleşiyor. Avusturalyalı işçilerinin ardından Amerikalı işçiler ortaya çıkıyorlar. Onlar da 8 saatlik işgünü için birçok mücadele veriyor. Ve **1886 1 Mayıs’ında 200 bin Amerikalı işçi, bu talep doğrultusunda iş bırakıyor. Aynı yıl, 1 Mayıs’ın evrensel bir iş bırakma günü olmasına karar veriyorlar.** (Gün olarak bu tarihi belirlemelerinin, Amerika’da “mali yıl”ın başlangıcının 1 Mayıs olmasından kaynaklandığı söylenir)

Sonraki yıllarda 1 Mayıs yasaklanır. İşçiler bir sonraki gösterinin 1 Mayıs 1890’da olmasını kararlaştırırlar. Aynı dönemde Avrupa’daki işçi hareketi de güçlenmektedir. **1889’da Uluslararası İşçiler Kongresi toplanır. İşçi temsilcileri, 1 Mayıs’ın tüm dünyada evrensel bir iş bırakma günü olmasını teklif ederler.** Amerikan işçi sınıfının aldığı kararı gözönünde bulunduran Kongre, bu tarihte uluslararası bir işçi günü kutlanmasına karar verir.

Karar metni şöyledir: “Tüm ülkelerde ve kentlerde, üzerinde anlaşma sağlanan aynı günde işgünü’nün 8 saate yasal olarak indirmek için işçilerin kamu yetkililerinin karşısında güçlerini göstermeleri ve Paris Uluslararası Kongresi’nin diğer kararlarının uygulanması için belirli bir tarihte büyük bir uluslararası gösteri örgütlenecektir. Amerikan Emek Federasyonu’nun 1888 Aralık’ında St.Louis’de düzenlenen kongresinde 1 Mayıs 1890 tarihinde benzer bir gösterinin düzenlenmesine daha önceden karar verilmiş olduğu göz önüne alınarak, uluslararası gösteriler için de bu tarih kabul edilecektir. Değişik ülkelerin işçileri kendi ülkelerinin

1 Mayıs nasıl kazanıldı?

özel durumlarının ortaya çıkardığı koşullara göre bu gösteriyi gerçekleştireceklerdir.”

Bu kararla birlikte 1 Mayıs işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü haline gelir. İşçilerin 8 saatlik işgünü talebi kabul edilir. Bu hedefe ulaşıldıktan sonra da işçiler çeşitli taleplerle her 1 Mayıs’ta üretimi durdurup meydanlara çıkarlar.

Rosa Lüksemburg “1 Mayıs’ın kökeni” başlıklı yazısında şöyle diyor:

“Otuz yıl önce Avusturalyalı işçiler, aslında yalnızca bir günlük kutlama düşünmüşlerdi. Kongre, tüm ülkelerin işçilerinin 1 Mayıs 1890’da 8 saatlik işgünü için hep birlikte gösteriler yapmasını kararlaştırdı. Kimse bu kutlamanın daha sonraki yıllarda da tekrarlanmasından söz etmedi. Doğal olarak kimse, bu düşüncenin bir şimşegin çakışı gibi başarı kazanacağını ve işçi sınıfı tarafından kısa zamanda benimseneceğini önceden göremezdi. Bununla birlikte 1 Mayıs’ın her yıl kutlanacak sürekli bir kurum haline getirilmesinin gerekliliğini herkesin kavraması ve hissetmesi için, 1 Mayıs’ın yalnızca bir kez kutlanması yeterli oldu.” (Spartakistler ne istiyor? Belge Yay. Sf. 37-38)

Bugün burjuvazi işçileri yeniden vahşi kapitalizm koşullarında sömürmek için saldırmaktadır. 8 saatlik işgünü de dahil olmak üzere yüzyıllık kazanımlarını gaspetmiştir. Oysa 1970’lerin ortalarında “haftalık

35 saat” için yürütülen mücadeleler sonucu bu hak bile elde edilmişti. Ama 80’li yıllarda emperyalist müdahalelerle gerçekleşen faşist darbeler, birçok hak gibi bu hakkı da geriletti. **‘90’lardan sonra ise sosyalizmin yenilgisi üzerine uluslararası sermaye, işçiler üzerindeki sömürüyü iyice yoğunlaştırdı.**

İşçiler bugün 8 saatlik işgünü dahil birçok hakkı yeniden kazanmak için direniyor. 1 Mayıs, bu mücadelenin en güçlü verildiği gün olarak, giderek çok daha geniş bir coğrafyada ve artan kitlelilikle kutlanıyor.

Türkiye’de 1 Mayıslar....

Türkiye’de 1 Mayıs’lar, Osmanlı döneminden itibaren kutlanmaktadır. Bazen yakaya takılan kırmızı karanfil, bazen fabrikada okunan bir bildiri, bazen şalterlerin inmesi ve alanların doldurulması biçiminde, ama mutlaka kutlanılmıştır.

‘77 1 Mayıs’ı başta olmak üzere, 1 Mayıs’ın kana bulanmasına, egemenlerin onu bir korku gününe çevirmesine rağmen, büyük bir kararlılıkla 1 Mayıs’a sahip çıkıldı.

Sıkıyönetim ve cunta koşullarında bile, 1 Mayıs çeşitli biçimlerde kutlandı.

80 sonrası ilk olarak ‘89’da yeniden Taksim’e çıkma mücadelesi verildi. **‘89’dan itibaren onlarca şehit, binlerce gözaltı ve tutuklama pahasına Taksim ısrarı sürdürüldü.**

Taksim Meydanı, sokak sokak savaşarak, fiilen açıldı. İlk olarak **2009 yılında Taksim’e kitlese giriş yapıldı. Bir yıl sonra 2010’da yasal olarak da Taksim, 1 Mayıs kutlamalarına açıldı.**

Bu, 1 Mayıs’ları özüne uygun kutlama iradesi gösterenlerin; “Taksim, 1 Mayıs alanıdır” diyenlerin ve bunu pratiğe geçirenlerin zaferiydi.

Her geçen yıl büyüyerek gelen kitleler, 2012 1 Mayıs’ında 1 milyonu buldu. **Artan kitlelilik ve AKP’ye karşı yükselen tepkiler üzerine AKP hükümeti, önce “inşaat” gerekçesiyle Taksim’i kapattı.** Buna rağmen onbinlerce kişi Taksim’i zorladı ve saatlerce süren çatışmalar yaşandı.

Taksim yasağı, Haziran ayaklanmasıyla fiilen yıkıldı. Kitleler günler boyunca Taksim Alanı ve Gezi Parkı’nda eylem yaptı. Pankartlar ve flamlarla Taksim özgürleştirildi. Ayaklanmanın bastırılmasının ardından Taksim yeniden işçi ve emekçilere kapatıldı.

Ertesi yıl, yani 2014 1 Mayıs’ında ve sonraki 1 Mayıs’larda Taksim Meydanı’nı 1 Mayıs’lara kapatmaya devam ettiler.

Buna rağmen her yıl komünist ve devrimciler her 1 Mayıs’ta Taksim’e çıkmaya çalıştı. Polisin aldığı tüm önlemlere rağmen küçük gruplar halinde de olsa Taksim’e çıkmayı başardı. **Taksim ve çevresi, Meydan’a çıkmak isteyen gruplarla polisin çatışmalarına sahne oldu.**

Bu yıl da kitleler 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlamak için toplanacaklar ve er-geç Taksim, 1 Mayıs alanı olarak yeniden açılacak...

S-400 tartışması

Bir yol ayrımı mı?

Türkiye Aralık 2017'de Rusya'dan S-400 füze savunma sistemi almak üzere anlaşma yapmıştı. Şimdi bu anlaşmada teslimat tarihi yaklaştı. Temmuz 2017'de Türkiye'ye getirilecek olan S-400'ler ABD'nin büyük tepkisini çekiyor. Bu durum, Türkiye'nin bütün dış politikasını belirleyecek bir önem taşıyor.

Türkiye'nin ABD ile F-35 savaş uçakları satın almak üzere yaptığı bir anlaşma var. Zaten **NATO üyesi bir ülke olarak, bugüne kadar askeri ilişkilerini, silahlanma ihtiyaçlarını ABD ile ilişkileri içinde kurdu. Ancak son dönemde, Rusya ile artan ilişkileri içinde Rusya ile S-400 anlaşması gerçekleştirdi.** Son iki yıl boyunca, iki ülke ile bu alışverişlerin pazarlıklarını yürütüyor. Başlangıçta iki ülke de Türkiye'ye kendi uçak ve sistemlerini satma konusunda ikircimli bir tutum içindeydiler. Geldiğimiz aşamada ise, satışlar somutlaşmaya başladı. Ve ABD'nin Türkiye'ye dönük uyarıları arttı.

Mart ayı içinde ABD sözcüleri, "Türkiye eğer Rusya'dan S-400 füze sistemini alırsa, F-35 uçaklarını ve Patriot füze sistemini alamaz" diye açıklamalar yaptı. Pentagon sözcüsünden ABD Dışişleri Bakanlığı'na kadar yetkili tüm kesimler, bu uyarıları tekrarladılar. Dahası, S-400'leri almasını, Türkiye ile ABD arasındaki askeri ilişkileri de etkileyeceğini ifade ettiler.

Bu tehdit ve uyarılara "yaptırım tehdidi" de eklendi. S-400 alımından vazgeçmediği koşulda, "Amerika Düşmanlarına Yaptırımla Karşı Koyma Yasası" kapsamında, Türkiye'ye yaptırım uygulanacağı ifade edildi. Keza S-400'den vazgeçtiğini açıklamadığı sürece F-35'lerin teslimatının ve F-35 pilotlarının eğitiminin durdurulacağı da söylendi.

Erdoğan ise bütün bu tehditlere karşılık S-400 anlaşmasının bitmiş bir anlaşma olduğunu, geri çekilmesinin mümkün olmadığını söyledi ve "tükürdüğümüzü yalamayız" diye de ekledi. Erdoğan daha önce de Rahip Brunson krizinde "Yaptırımlarla Türkiye'ye geri adım attıramazsınız" açıklamasını yapmış, ancak yaptırımlar gündeme gelince Brunson'u 13 Ekim 2018'de serbest bırakmak zorunda kalmıştı. Bu nedenle, bu açıklamasının bir hükmü olmadığı ortada.

NATO ülkesinde S-400 gediği

ABD'nin tehditleri ise öylesine söylenmiş boş sözler değil. Türkiye, tarihi boyunca genellikle farklı emperyalistlerle aynı anda ilişki yürüten bir ülke olmuş. **Jeostratejik özellikleri, Türkiye'nin tek bir emperyaliste mutlak bağlılığını engelliyor;**

çünkü her emperyalist Türkiye ile ilişkileri yakın tutmak istiyor.

Diğer taraftan, Türkiye bir NATO ülkesi. Türkiye S-400 sistemlerini satın aldığı anda, **Rusya Türkiye'nin elindeki askeri sistemlere erişim olanağı kazanacak. NATO sistemlerini, bu sistemlerin yazılımlarını, kaynak kodlarını çözme-anlama olanağı elde edecek.** Yani ABD'nin askeri gücünün sırları, Rusya'nın önüne serilmiş olacak. Bugün Ukrayna'dan Venezuela'ya, Suriye'den Sudan'a kadar pek çok ülkede ABD ile karşı karşıya gelen Rusya'nın, ABD'nin bütün açıklarını öğrenmesi, ABD için büyük bir tehdit anlamına geliyor. ABD'nin S-400'lere bu kadar cepheden karşı çıkmasının nedeni budur.

Aslında NATO ülkeleri içinde, daha önceleri Rusya'dan S-300 ya da S-200 alan ülkeler var. Ancak ABD, bu ülkelerin kendisi için bir tehdide dönüşmesini engellemiş durumda. Mesela Yunanistan 1996 yılında S-300 almak ve Güney Kıbrıs'a yerleştirmek üzere Rusya ile ilişki kurdu. Bu sistemleri 1998 sonlarında almayı başardı, ancak Türkiye'nin ve ABD'nin yoğun muhalefeti sonucunda bu sistemleri Kıbrıs adasına taşıyamadı, Yunanistan da kullanamadı. Sonuçta parası ödenmiş bu savunma sistemi NATO sistemine entegre edilmedi; Girit adasında askeri depolarda çürümeye terkedildi.

Bugün AKP hükümeti de ABD'yi sakinleştirmek için benzer bir formül bulmaya çalışıyor. **2,5 milyar dolara satın aldığı S-400'lerin bir depoda bekletilmesi ya da üçüncü bir ülkeye satılması seçenekleri üzerinde duruluyor.** Türkiye'nin cayma ihtimaline karşılık Rusya'nın sözleşmeye yüksek bir tazminat bedeli eklettiği ileri sürülüyor. Ancak ABD, Türkiye'nin sistemleri satın almasını içeren her türden formüle karşı çıkıyor. Ve S-400'lerin olduğu koşulda, Türkiye'ye F-35 uçakları ve Patriot füze savunma sistemini satmaktan vazgeçeceklerini açıkça ifade ediyorlar.

AKP hükümeti ise, iki sistemin birden satın

alınabileceğini, bu konuda sorun olmayacağını ileri sürüyor.

S-400'lerin Patriot'lardan daha avantajlı ve daha etkili olduğu da biliniyor. S-400'ler, Patriotlardan farklı olarak teknolojisi ile birlikte satın alınıyor. ABD bugüne kadar kendi sistemlerinin teknolojisini satmayı reddetmişti. Bu nedenle, Türkiye'deki ABD'ye ait silah sistemlerinin kontrolü, açıkça ABD'nin elinde. Yanısıra S-400'lerin fiyatı daha ucuz. Uçak ve füze vurma menzili ve radar kapasitesi daha üstün.

ABD'ye karşı Rusya

Bütün bu teknolojik üstünlükleri bir yana, S-400'lerin asıl avantajı ABD'ye askeri bağımlılığı azaltıyor olmasıdır.

Türkiye, S-400'ler üzerinden ABD ile olan ilişkilerini gözden geçirmektedir. Daha önce Çin üzerinden bunu yapmıştı. ABD Patriot füze sistemlerini Türkiye'ye satmayı reddedince, Türkiye Çin ile bir füze sistemi alma anlaşması yaptı. Uzun bir süre anlaşmanın lafı edildi, ABD'ye karşı tehdit olarak kullanıldı. Sonrasında Çin ile anlaşma iptal edildi ve ABD ile ilişkiler yeniden güçlendirildi.

O gün Çin ile anlaşma, ABD üzerinde bir tehdit, bir pazarlık gücü olarak kullanılmıştı. Bugün ise işler biraz daha farklı. Türkiye'nin 2015 Aralık ayında Rus uçağını düşürmesinin ardından ABD'ye karşı başlayan kırım, 15 Temmuz darbesinin ardından daha somut bir uzaklaşmaya dönüştü. Suriye savaşının dengeleri, AKP hükümeti ile ABD'nin birçok noktada çatışmasına neden oldu.

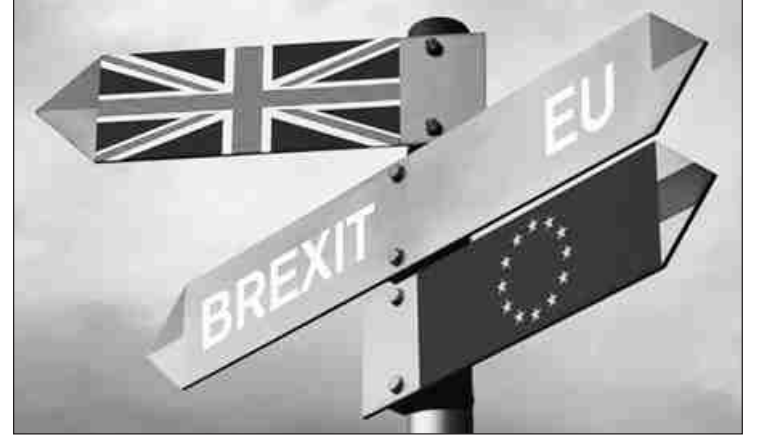
ABD'nin Suriye'de PYD-YPG ile kurduğu ilişki, en önemli çatışma noktasıydı. ABD'nin Kürt hareketine verdiği askeri, siyasi ve mali destek, Türkiye'nin büyük tepkisini çekti. AKP hükümetinin Fırat'ın Doğusu'nu işgal etme isteği de ABD tarafından geri çevrildi.

Rusya da, Türkiye'nin bu tepkilerini ve ABD ile olan çelişkilerini büyütecek biçimde baskı kurdu. Mesela ABD'nin Türkiye'ye Patriot ve F-35 vermesine ilişkin her haber, Rusya'nın İdlib konusunda Türkiye'yi sıkıştırması ile karşılandı. Zaman zaman Türkiye'yi dışlayacak biçimde İran-İrak-Suriye ve Rusya'nın birlikte hareket ettiği durumlar oluşturuldu.

Bugün IŞİD'in artık bitmiş olması, PYD-YPG için de Suriye Ordusu için de yeni bir durum oluşturdu. Ülkenin başka bölgelerinde cihatçıların temizlenmiş olmasının ardından, Suriye artık İdlib'e, YPG ise Afrin'e göz dikmiş durumda.

AKP hükümeti Suriye cephesinde artık çok ciddi bir sıkışma yaşıyor. Bu koşullarda bir taraftan Rusya ile ilişkilerini güçlendirmek istiyor, diğer taraftan ABD'den tümenden uzaklaşacak hamlelerden kaçınıyor. S-400'leri ve F-35'leri aynı anda satın almaya çalışmasının, ABD'yi rahatlatmak için S-400'leri kullanmama seçenekleri oluşturmaya yönelmesinin sebebi bu. Ancak bu durumun kolay bir çözümü de yok. Çünkü S-400 ve F-35'lerle ilgili kararlar askeri değil, siyasidir.

Brexit çıkmazı

İngiltere'nin AB'den ayrılmasını öngören Brexit anlaşması, 29 Mart günü İngiltere Parlamentosu'nda üçüncü kez oylandı ve üçüncü kez reddedildi.

İlk oylama 15 Ocak günü yapılmıştı ve 202 'Evet' oyuna karşılık 432 'Hayır' oyu ile reddedilmişti. Bu sonuç, İngiltere Başbakanı Theresa May açısından "Avam Kamarası tarihinin en büyük yenilgisi" olarak tanımlanmıştı. İkinci oylama ise 12 Mart tarihinde gerçekleştirildi ve 242 'Evet', 391 'Hayır' oyu ile yine reddedildi. 29 Mart'taki üçüncü oylama ise 286'ya 344 oyla üçüncü defa reddedildi.

AB ile May arasında hazırlanan Brexit anlaşması böylesine çıkmaza girince, "Brexit'in ertelenmesi" ya da "anlaşmasız çıkış" ihtimalleri tartışılmaya başlandı. Bu arada 23-26 Mayıs tarihlerinde yapılacak olan Avrupa Parlamentosu seçimleri de bu belirsizlik içinde önemli bir sorun oluşturuyor. AB içinde yer alacak olan İngiltere'nin seçimlere katılması gerekiyor ama Brexit gerçekleşecekse İngiltere'nin bu seçimlere katılmaması söz konusu. Bu da bir karmaşa yaratıyor.

Keza Avrupa Konseyi, İngiltere'nin "anlaşmasız çıkışı" konusuna uzak değil.

Sonuçta bu tablo, İngiltere-AB ilişkileri açısından büyük bir çıkmaza dönüşmüş durumda.

Brexit sürecinin dalgalanmaları

İngiltere'de 23 Haziran 2016 günü yapılan referandumda, İngiltere'nin AB'den ayrılması oylanmıştı. Britanya'nın ilk iki harfi ile, İngilizce "çıkış" anlamına gelen "exit" kelimesinin birleştirilmesiyle "Brexit" adı verilen bu referanduma katılım yüzde 72 olmuş, Brexit isteyenlerin oranı ise yüzde 52'yi bulmuştu. Referandumu kaybeden David Cameron istifa etmek zorunda kalınca, Theresa May Muhafazakar Parti'nin ve hükümetin başına geçerek ayrılma sürecini başlattı.

Referandum sonrası yaklaşık iki yıl, May hükümeti ile AB arasında ayrılmaya ilişkin müzakereler yürütüldü. Sonunda hazırlanan anlaşma metni, 25 Kasım günü Avrupa Konseyi'nde kabul edildi.

Ancak bu süreç, İngiltere açısından son derece sancılı bir biçimde yürüdü. Çünkü **İngiltere burjuvazisi gerçekte AB'den ayrılmak istemiyordu. "Brexit", dönemin koşulları içinde bir "seçim vaadi" ve "AB üzerinde tehdit sopası" olarak ortaya atılmış fakat referandum sonuçları planları aşmıştı.** Bu nedenle, 2,5 yıllık Brexit süreci boyunca, İngiltere hükümeti süreci durdurmak ve geriye dönmek için büyük bir çaba gösterdi.

Mesela müzakereler sırasında, İngiliz hükümetindeki birçok bakan, tepkisini ifade ederek istifa etti. İki yıl boyunca sayısız defa "referandumu

tekrarlayalım" önerileri tartışıldı. Aralık 2018'de yapılması gereken parlamento oylaması, 15 Ocak'a ertelenmek zorunda kaldı. 15 Ocak'taki oylamada, 202'ye karşı 432 oyla Brexit reddedildi ve May hükümeti ülke tarihinin en ağır hükümet yenilgisini yaşadı. Öyle ki, oylamadan sonra May hükümeti için güvenoylaması yapılmak zorunda kaldı. 12 Mart'ta yeniden parlamento sunulan anlaşma, bu defa da 242'ye karşı 391 oyla reddedildi. Oysa 29 Mart günü Brexit'in başlatılması gerekiyordu.

Bu arada **Brexit referandumunun tekrarlanması ya da eski referandumun iptal edilmesi gibi olasılıklar da tartışılmaya başlandı.** Yanı sıra Brexit'in başarısızlığı İngiltere'de hükümet değişikliği de içinde olmak üzere, önemli siyasal değişiklikler ihtimalini bünyesinde barındırıyor. Yani Brexit süreci, sorunları çözerek değil, yeni sorunlar oluşturarak ilerliyor.

Brexit neden başladı

Brexit, AB ülkelerinin hemen hepsinde hızla artmakta olan yabancı düşmanlığı ve AB karşıtlığının bir ürünü olarak gündeme gelmişti. Ekonomik krizin faturası göçmenlere ve AB politikalarına bağlanmış, bu koşullarda 2015 seçimlerinde İngiltere Başbakanı David Cameron'un seçim vaadi olmuştu. İngiliz burjuvazisi, kitlelerin bu tepkisini kullanarak AB karşısında çeşitli avantajlar elde etmek istiyordu.

Burada AB ile İngiltere'nin ilişkilerindeki tarihsel unsurlar da devreye giriyor. AB'nin temeli 1963'te, Fransa'da Elysee Sarayı'nda yapılan anlaşma ile atıldı. İngiltere'nin AET'ye (Avrupa Ekonomi Topluluğu) katılması ise 1972'yi buldu. Geçmişin "toprakları üzerinde güneş batmayan imparatorluğu" olan İngiltere, imparatorluğu kaybetse de finansal cephede elinde tuttuğu önemli ayrıcalıklarını kaybetmek istemediği için AB ile olan ilişkisini genellikle mesafeli tuttu. Mesela 1999 yılında bütün AB ülkeleri ortak para birimi Euro'ya geçerken, İngiltere Pound'u korudu. Schengen vizesi sınırlarına dahil olmadı, kendisini ayrı tuttu. AB ülkelerine ortak vize uygulaması getiren Maastricht Anlaşması'na imza atmadı, kendi sınır güvenliğini korudu.

İngiltere gerçekte AB'den çok ABD'ye yakın bir ekonomik-siyasi çizgi izliyordu. Hatta **ABD'nin AB içindeki "Truva Atı" olduğu çok konuşuldu. ABD ve İngiltere'nin ortak tutumu, AB'yi ekonomik bir birlik olarak tutmak, askeri ve siyasi birliğin oluşmasını ise engellemekti.** Çünkü böyle kaldığı sürece ABD ve İngiltere, AB ülkelerinin ekonomik sömürüsüne ortak olacaklar, askeri ve siyasi olarak ise AB ülkelerinin ABD'ye bağımlılığı sürecekti.

Ancak giderek bu denge bozuldu. En başta AB, ekonomide asıl olarak Almanya'nın kontrolü altındaydı. AB üzerinde Rusya etkisi de artmaya başladı. Üstelik AB içinde ortak askeri güç oluşturmak gibi konular, artık daha somut düzeyde konuşuluyor, adımlar atılıyordu.

Bu koşullarda İngiltere, biraz iç politikada milliyetçi söylemler üzerinde prim yapmak, biraz da AB ülkelerine karşı "düzeni bozma" tehdidini savurmak için Brexit tartışmalarını başlattı.

Tartışmalar ilk başladığında, İngiltere burjuvazisinin eli daha güçlüydü. Öyle ki, İngiltere'nin ayrılmasının AB'yi parçalayacağı, ekonomik çöküntü yaratacağı gibi tahminler havada uçuşuyordu. Hatta göçmen hareketleri konusunda İngiltere'nin taleplerini gözetken kapsamlı bir paket, AB tarafından hızla devreye sokuldu.

Gerçekte İngiliz burjuvazisi AB'den ayrılmak istemiyordu; çünkü AB, özellikle de yeni katılan AB ülkeleri, İngiltere'nin doğal pazar alanı gibiydi. Yanı sıra, İngiltere'de fabrikası olan Ford, Nissan gibi bir çok önemli tekel, AB'den ayrılmanın yüksek gümrük tarifeleri gibi önemli sonuçları olacağını öngörerek karşı çıkıyorlardı. Üstelik İngiltere'nin AB'den talepleri de karşılanmıştı; artık referandumdan "AB'de kalalım" kararı çıkartıp AB içinde yola devam edebilirlerdi. Fakat bir kere işler kontrolden çıkmış, kitlelerin göçmen korkuları ve ekonomik kriz karşısındaki tepkileri sınırları aşmıştı. Referandum, Brexit'le sonuçlandı.

Referandumun hemen arkasından yazdığımız yazıda, **Brexit sürecinin mutlaka İngiltere'nin AB'den ayrılması anlamına gelmediğini belirtmiştik. İngiliz burjuvazisinin AB'de kalma isteği bu kadar güçlü ve Brexit'e götüren yol haritası bu kadar uzun iken, süreci tersine çevirme yönünde arayışların mutlaka devreye gireceğini söyledik.** Diğer taraftan, eğer İngiltere ayrılırsa, AB'nin çökmeyeceğini, yoluna devam edeceğini de belirttik.

Her iki öngörümüz de doğru çıktı. İngiltere Brexit'ten dönmek için yol-yöntem bulmaya çalışıyor; yapılan bütün oylamalar "ayrılmama" yönünde çıkıyor, hukukçular gerekçeler oluşturuyor. Diğer taraftan, AB üzerinde kendi mutlak hegemonyasını kurma, AB içindeki ABD elini kesme olanağı yakalayan Almanya ise Brexit'i hızlandırmaya çalışıyor.

Sonuç olarak

Bu sürecin nereye evrileceği halen belli değil.

Ayrıca Akdeniz'in Atlantik'e çıkış kapısı olan ve İngiltere'nin kontrolünde bulunan Cebelitarık Boğazı'nın durumu; Güneyi, AB üyesi fakat Kuzeyi, İngiltere'nin kontrolünde olan İrlanda'nın sınır sorunu; İskoçya ve Kuzey İrlanda'da bağımsızlık ve AB'ye üyelik taleplerinin yükselmesi ihtimali gibi, belirsizliğini koruyan önemli konular var. İngiliz şirketlerin AB ile ithalat-ihracat ilişkilerinin zora gireceği, bunun da İngiltere ekonomisini olumsuz etkileyeceği de ortada. Keza genç ve eğitimli kesim, AB ile ilişkilerin kesilmesini istemiyor.

Diğer taraftan, Ortadoğu'da odaklanmış olan ama zaman zaman Venezuela, Ukrayna gibi yeni cephele de yaratan emperyalist savaş, İngiltere'nin AB'den ayrılmasını zorlaştırıyor. **ABD ve İngiltere'nin savaşa dönük politikaları ve ortaklaşan çıkarları, AB içinde kalmayı gerekli kılıyor.**

Bu koşullarda, İngiliz hükümetinin Brexit'i birkaç aylığına ertelemiş olması, yeni olasılıkların halen gündemde olduğunu gösteriyor. **İngiltere'de bir hükümet değişikliği ile birlikte Brexit'ten bir biçimde vazgeçmesi, AB ile yeni ve İngiltere için daha olumsuz koşullarda bir anlaşmanın yapılması gibi ihtimaller de uzak değil.**

Aslında sorunun odak noktası, ekonomik krizde düğümleniyor. Göçmen karşıtlığı da, yeniden "ulus devlet" sınırlarını çizerek ekonomik olarak daha güçlü ülkelerden korunma, kendi "ulus-devlet" pazarını kontrol altına alma çabası da, ekonomik krizden besleniyor. İngiltere'de ve genel olarak Avrupa'da, işçi ve emekçilerin haklarına dönük gasplar giderek artıyor. Kitlelerin yaşam koşulları, göçmenler yüzünden değil, kapitalizmin azgın saldırısı yüzünden kötüleşiyor. **Egemenlerin "yabancı düşmanlığı"ni körükleyerek bu gerçeği örtbas etme girişi, Brexit olayında olduğu gibi yeni sorunları doğuruyor ve kapitalizmin handikaplarını büyütüyor.**

Berkin Elvan mezarı başında anıldı

Gezi eylemleri döneminde polislerin hedef gözeterek açtıkları ateş sonucu, kafasına gaz kapsülü isabet etmesiyle yaşamını yitiren Berkin Elvan, 11 Mart günü Feriköy'deki mezarı başında anıldı.

PDD'nin de bileşeni olduğu Taksim Dayanışması ve Berkin'in ailesi tarafından örgütlenen anma, saat 14'de mezar başında başladı. Polisler her yıl olduğu gibi kalabalık bir şekilde giriş çıkışları tutmuştu. Anmaya gelenler aranarak mezarlığa alındı.

Mezar başına gelindiğinde anne Gülsüm Elvan, oğlunun mezarını öperek "senin o dik duruşunu şimdi ben alıyorum" dedi. Baba Sami Elvan'da oğlunun mezarını

öperek çiçek bıraktı. Çiçeği Gezi'de, Roboski katliamında yaşamını yitirenler ve Uğur Kaymaz, Ceylan Önkol için bıraktığını söyledi.

Anma, Taksim Dayanışması adına Can Atalay'ın konuşmasıyla başladı. Atalay "Gezi'de ayağa kalkan, boyun eğmeyen bütün milyonların umudunu bugünden yarına taşıma kararlılığında olduğumuzun sözünü veriyoruz. Ali İsmail Korkmaz'ın, Mehmet'in, Ethem'in, Medeni'nin umudunu ve mücadelesini yarına taşıyacağımızın sözünü veriyoruz" dedi. Atalay, kitleyi saygı duruşuna çağırarak konuşmasını bitirdi.

Ardından Berkin'in babası Sami Elvan konuştu. Baba Elvan, üzerine giydiği Taksim Dayanışması önlüğünü göstererek "onurla taşıyacağım" dedi. Elvan, "Gezi bir haktı, emekti, su ve adaletti. Benim çocuğum ve onun gibiler bu yolda bedenlerini kaybettiler. Berkin sadece benim çocuğum değil, hepimizin çocuğudur. 5 yıl oldu oğlumun katilleri cezalandırılmadı. Çocuklarımızın hak, adalet, ekmek mücadelesini sonuna kadar sürdüreceğiz. Nerede bir hukuksuzluk ve adaletsizlik varsa karşı çıkacağız" dedi.

Anma "Berkin Elvan ölümsüzdür", "Gezi Şehitleri ölümsüzdür", "Anaların öfkesi katilleri boğacak" sloganları atıldıktan sonra bitirildi.

Gazi katliamının 24. yılında şehitler anıldı

Gazi Katliamı'nın ve buna karşı gelişen görkemli direnişin 24. yılında, Gazi Mahallesi'nde yürüyüş ve anma gerçekleştirildi.

11 Mart 1995'te devlet güçleri ve kontrgerilla tarafından kahvehanelerin taranmasıyla başlayan direniş, 15 Mart'a kadar sürmüş ve tüm İstanbul'u etkisi altına almıştı. Ümraniye de eylem alanına dönüşmüş, yapılan yürüyüşe polis ateş açmıştı.

Gazi Mahallesi'nde kahvehanelerin taranmasına karşı halk sokaklara toplanmış, devrimcilerin önderliğinde barikatlar kurarak direnişe geçmişti. Direnen kitlenin üzerine polisin ateş açması sonucu 23 kişi katledilmişti. Üç gün boyunca İstanbul'un dört bir yanından kitle Gazi'ye akın ederek direnişi güçlendirmişti. Katliamdan sonra açılan göstermelik mahkemeler ise katilleri aklamıştı.

Katliamın yıldönümünde Gazi Cemevi önünde saat 11.00'de toplanan aileler, devrimciler ve Gazi emekçileri, şehit resimlerinin yer aldığı "Gazi ve Ümraniye Katliamını Unutma Unuturma" pankartının arkasında kortej oluşturarak eski PTT önüne yürüdü. Burada karanfiller bıraktı, basın açıklaması gerçekleştirdi.

Buradaki anmanın ardından tekrar kortejler oluşturarak Gazi Mezarlığı'na yürüdü. Mezarlıktaki anma, devrim ve Gazi şehitleri için saygı duruşu ile başladı.

Gazi şehidimiz Zeynep Poyraz'ın ablası Kibar Poyraz, basın açıklamasını eylemi düzenleyen kurumlar adına okudu. Açıklamada katliamın gerçekleşmesi ve sonrasında yaşanan mahkeme sürecinden bahsedilerek devletin sorumluluğuna vurgu yapıldı.

Yürüyüş ve anma boyunca "Katiller halka hesap verecek", "Gazi'yi unutma, unutturma", "Yaşasın Gazi direnişimiz", "Anaların öfkesi katilleri boğacak", "Faşizme karşı omuz omuza", "Gazi şehitleri

ölümsüzdür", "Devrim şehitleri ölümsüzdür", "Katil polis mahalleden defol", "Gazi faşizme mezar olacak" sloganları atıldı. Yürüyüş ve anma sırasında polis caddede ve sokak aralarında yoğun bir abluka uyguladı.

Yürüyüş ve anmaya aralarında Proleter Devrimci Duruş, Kaldıraç, ESP, Halk Cephesi, Mücadele Birliği'nin de olduğu çok sayıda devrimci-demokrat kurum ve parti katıldı.

Cezayir’de kitleler sokakta

Cezayir 22 Şubat’tan bu yana kitle eylemleriyle sarsılıyor. Devlet Başkanı Abdülaziz Buteflika, 18 Nisan’da gerçekleşecek seçimler için 5. defa başkanlığa adaylığını koyunca, kitleler “artık git” dedi ve “halk rejimin yıkılmasını istiyor” sloganlarıyla sokaklara döküldü. Sendikalar, öğrenciler, kitle örgütleri, Buteflika’nın adaylığını protesto etmeye başladı. Gösterilerde polis biber gazı kullanarak saldırdı, yüzlerce eylemci yaralandı, yüzlercesi de gözaltına alındı.

Haftalarca süren ve yüzbinlerce insanın katıldığı eylemler üzerine, Buteflika 11 Mart günü aday olmaktan vazgeçtiğini açıklamak zorunda kaldı. Cumhurbaşkanlığı seçimlerini erteledi, kısa süre içinde kabine revizyonuna gideceğini, siyasi reform ve yeni anayasa için ulusal bir konferans düzenleneceğini, yeni anayasanın referandumla oylanacağını duyurdu. Ve hemen ardından Başbakan Ahmed Ouyahia istifa etti. **Ancak tüm bu vaatler, kitleleri durdurmaya yetmedi; eylemler artarak, ülke geneline yayıldı. Bu koşullarda Buteflika, Nisan ayının ilk günlerinde istifa ettiğini duyurdu.**

Buteflika, 2013’te geçirdiği felç nedeniyle tekerlekli sandalyeye mahkum ve konuşma engelli bir biçimde yaşamını sürdürüyor. Buna rağmen 2014’te 4. defa başkanlığa yeniden aday olmuş, büyük protestolara rağmen seçimleri kazanmıştı. Son 6 yıldır, halkın karşısında nadiren çıkıyordu. Törenlere kendisi değil, çerçevesiyle fotoğrafı katılıyordu. Zaten zamanının büyük bölümünü “rutin tıbbi kontroller” için İsviçre’de geçiriyor. Eylemlerin başlamasının ardından, yine İsviçre’de olduğu açıklaması yapılmıştı. 82 yaşındaki Buteflika’nın çoktan ölmüş olduğu, ülkeyi kardeşi Said’in yönettiği yolunda rivayetler de var.

Cezayir’in kanlı tarihi

1991’de Sovyetler Birliği (SB) dağılırken, dünyanın pek çok ülkesinde SB ile yakın ilişkide olan ülkelerde altüst oluşlar yaşandı. SB’den geriye kalan Rusya’nın kendi iç sorunları ile boğuştuğu dönemde boşalan alanlar için, ABD harekete geçti. **Kuzey Afrika’dan Orta Asya’ya kadar uzanan geniş bir coğrafyada İslamcı yönetimlerin önünü açtı, “Yeşil Kuşak” oluşturma projesine hız verdi.** Cezayir de bu Amerikan saldırısından nasibini alan ülkeler arasındaydı.

1990’da İslami Selamet Cephesi (FIS), yerel seçimleri kazandı. Bu seçim zaferinin ardından, doğrudan yaşam tarzına müdahale etmeye başladı. Kadın çalışanlara örtünme zorunluluğu getirdi, Bedevi gençlerin arasında yaygın olan rai müziğini yasaklandı, alkol satan dükkanları ve kumar oynatan kahveleri kapattı. Bir yıl kadar sonra Aralık 1991’de genel seçimlerde FIS birinci turu önde bitirdi. Fransa bu duruma müdahale ederek Cezayir ordusunu harekete geçirdi; böylece seçimin ikinci

turnu iptal edildi. İslamcıların yönetime gelmesinin önü kapatıldı, FIS yasaklandı, ordu şiddetiyle çökertildi.

Onlara dönük temizlik hareketi, **Afgan cephesinden dönmüş olan cihatçılar için bir hareket alanı yarattı. Keza FIS’in silahlı kanadı da mücadeleye başladı.** Si-

lahlı İslami Grup (GIA) “kafir” olarak nitelediği bütün Cezayirliilere karşı savaş yürüttü. Laik kesimler üzerinde ağır bir İslamcı terör estirilmeye başlandı. **İŞİD’e benzer yöntemlerin kullanıldığı, pervasız bir vahşet dönemi bu. Devlet de “İslamcılarla savaş” adı altında bütün halk üzerinde baskı ve şiddetini artırdı.**

1991-2002 arası, ağır-kanlı bir iç savaşın ortasında, işkenceler, gözaltında kayıplar, tecavüzler, katliamlarla dolu bir vahşetin içine sürüklendi Cezayir halkı. Üstelik bu vahşet hem İslamcı cihatçılardan, hem de devletten geliyordu. Bu süreçte 200 bin insanın öldüğü, 7 bin kişi kaybolduğu tahmin ediliyor. **Bu döneme “kanlı-karanlık on yıl” adı verildi.**

Bu ağır dönem, 1999’da Buteflika’nın ordu desteği ile başa geçmesinin ardından yavaş yavaş bitmeye başladı. **Buteflika yüzde 73,5 oyla devlet başkanı seçilmiş, “ulusal uzlaşma programı”nı devreye sokmuştu.** 2002’ye kadar olan dönemde çatışmalar azaldı, kısmi af çıkarıldı, 20 bine yakın cihatçı çete mensubu silah bıraktı. Devletin yaptığı katliamlar ve saldırılar ise soruşturulmadı, faillerine dokunulmadı.

Bir taraftan “ulusal uzlaşma” sağlanırken, diğer taraftan oluşan “istikrar” ortamında elektrik ve doğalgaz ağının genişletilmesi, konut inşa edilmesi, üniversiteler açılması, altyapının güçlendirilmesi gibi adımlar atıldı. Ekonomide düzelmeye sağlandı. İçte sorunların bu biçimde düzeltilmesi, dışarıda da Cezayir üzerindeki tecriti kaldırdı. Cezayir, ABD ve AB’nin “Sahraaltı’nda terörle mücadele” ortağı ilan edildi. Afrika Birliği’ndeki ağırlığını yeniden kazandı.

Tüm bu gelişmeler, Buteflika’nın adeta bir “kahraman” haline getirilmesini sağladı. Aslında **başkanlık koltuğunda Buteflika’nın oturduğu, perde gerisinde ise ordu generallerinin ülkeyi yönettiği bir dönemdi bu.**

Ve generaller arasındaki rekabet, yeni bir ekonomik-siyasi yıkımı adım adım hazırladı. Yönetici kesimler ve generaller, hızla yolsuzluk bataklığına battılar. Bürokrasinin bütün “nimet”lerinden yararlanmaya başladılar, adam kayırmacılık, hukuk tanımazlık, koltuğa yapışmak gibi her türden yozlaşmayı sergilediler. Temel hak ve özgürlükler gaspedildi, halk üzerindeki baskı ve şiddet arttı. Anayasaya göre devlet başkanının iki dönem görev yapma sınırı kaldırıldı, Buteflika, 3. kez, 4.

kez yeniden seçildi; 20 yıl boyunca ülkenin üzerine karabasan gibi çöktü.

Yolsuzluklara ve yoksullaşmaya karşı direniş

Cezayir petrol ve doğalgaz zengini bir ülke. **Petrol-gaz gelirleri ihracatın yüzde 95’ini oluşturuyor. Ve bu gelir, devlet yönetiminin yolsuzlukları içinde eritiliyor.** Ülkede ekonomik büyüme yüzde 3’ün altına inmiş durumda. İşsizlik yüzde 11, gençler arasında ise yüzde 30’a tırmanmış. Cezayir parası Dinar son yıllarda hızla değer kaybediyor, enflasyon artıyor.

Cezayir’deki eylemlerde ekonomik talepler yokmuş gibi görünüyor. Gerçekte ise, yolsuzlukların hedefe çakılması, kitlelerin kendi yoksulluğunun sorumlusu olarak hükümeti gördüğünü ortaya koyuyor.

Son aylarda benzer biçimde ağır siyasi baskıya karşı ve ekonomik taleplerle işçi ve emekçilerin harekete geçen başka ülkeler de sözkonusu.

Sudan’da ekmeğe yapılan büyük zamlar, Ömer el-Beşir yönetimini üç aydır sarsıyor. Eylemler hızla eşitlik-özgürlük-demokrasi taleplerine evrildi. Din-ırk-cins ayrımcılığı, şeriat düzeni sorgulanıyor, ekmek zammıyla başlayan ayaklanma siyasi bir niteliğe dönüşmeye başladı. Ülkeyi 29 yıldır ağır bir baskı altında diktatörlükle yöneten Beşir, kitlelerin direnişini OHAL ilan ederek durdurmaya çalışıyor.

Tunus’ta yoksulluğa ve yolsuzluğa karşı 2011’de başlayan halk ayaklanması sonrasında İslamcılar yönetimi ele geçirmeyi başarmıştı. Ancak mücadele birikimi ve sendikal hareketi güçlü olan **Tunus’ta, işçi ve emekçiler son 4 ayda üç büyük grev gerçekleştirdiler.**

Cezayir’de ise, 1992-2002 döneminin kanlı karanlığı kitlelerin hafızalarında henüz çok canlı. Devletin ağır terörü bugün kitlelerin eylemlerini belli bir sınır içinde tutmaya zorluyor. Ancak **kitlelerin yaşam koşullarının ağırlığı karşısında duyduğu öfke, Cezayir egemen sınıflarını geri adım atmaya zorluyor. Buteflika’nın önce başkanlık seçimlerinden vazgeçmesi, ardından istifa etmek zorunda kalması bunun göstergesidir.**

Bundan sonrasını belirleyecek olan, Fransa’ya karşı bağımsızlık savaşını vermiş, radikal İslamcılarının egemenliğini reddetmiş, mücadele birikimleri güçlü olan Cezayir halkının direnişinin düzeyidir.

☆2 Nisan 1948-Sabahattin Ali öldü

Savaş yıllarının yoksulluğu içinde okuyarak öğretmen olan Sabahattin Ali, 1932 yılında Atatürk'ü yeren bir şiir okuduğu iddiasıyla tutuklandı. "İçimizdeki Şeytan" romanını yazmasının ardından Nihat Atsız'a hakaret ettiği iddiasıyla sivil faşistlerin tepkisini

çekti. Bakanlık tarafından görevinden alınınca, İstanbul'a giderek gazeteciliğe başladı. Aziz Nesin ve Rıfat Ilgaz'la birlikte çıkardığı Markopaşa, Malum Paşa, Merhum Paşa ve Öküz gibi mizah dergilerinde politik görüşlerini ve eleştirilerini yazmaya devam etti. Ancak bu dergiler de isminin "Milli Şef" i çağrıştırdığı iddiasıyla kapatıldı. Bu davalar yüzünden üç ay cezaevinde kaldı. Yurtdışına çıkmak isterken, para karşılığında anlaştığı Ali Ertekin tarafından Bulgaristan sınırında öldürüldü. Katil, birkaç hafta içinde serbest bırakıldı. Onun polis olduğu sonradan anlaşıldı.

Sabahattin Ali'nin öldürülmesi, ülkemizde işlenen ilk faili meçhul cinayettir. Sisteme muhalif olan Sabahattin Ali, Kuyucaklı Yusuf, Kürk Mantolu Madonna gibi romanların yazarıdır. Şiir, öykü, makale ve fıkra yazarlığı dışında çeviriler de yapmış önemli aydınlarımızdan biridir.

☆ 4 Nisan 1968-Amerikalı siyah lider Martin Luther King öldürüldü

1929 yılında doğan King, siyahların haklarını kazanması için mücadele eden bir liderdir.

Birçok eylem düzenleyen King, bir otel odasında uğradığı silahlı suikast sonucu öldürüldü.

☆ 8 Nisan 1973-Pablo Picasso öldü

İspanyol ressam Pablo Picasso 1937'de yaptığı "Guernica" adlı eseriyle tanınmıştır. 1881'de doğan Picasso, resimlerde daha çok geometrik imgelerin kullanılması

anlamına gelen Kübizm akımının kurucusudur. En çok eser veren ressam olarak bilinir. Ancak onu Picasso yapan eseri, Guernica'dır. Nazi Almanyasının başlattığı İspanya

iç savaşında, vahşeti ve korkunç yıkımı anlatan bu tabloyu gören bir Alman general, ressamı hayranlığını belirtmek için "Bunu siz mi yaptınız" der. Picasso ise "Hayır siz yaptınız" diyerek, faşizme olan tepkisini dile getirmiştir.

☆ 10 Nisan 1919- Meskikalı köylülerin bağımsızlık ve toprak talepleri için geliştirdiği mücadelenin önderi Emiliano Zapata öldü.

☆ 13 Nisan 1977- Plaza De Mayo Anaları'nın İlk Eylemi

Arjantin'de askeri diktatörlüğün kaybettiği, katlettiği devrimcilerin aileleri her Perşembe günü Plaza De Mayo meydanında toplanmaya başladılar. Cunta, sadece devrimcilere karşı değil, ailelerine karşı da azgın bir terör estirmekteydi. Yakınlarını aramak ve hesap sormak için eylem yapanlar da, cuntacılar tarafından kaybediliyor, katlediliyordu. 92 kişi bu şekilde kaybedildi. Ancak "Perşembe Delileri" dedikleri analara geri adım attıramadılar ve etkin bir gücün oluşmasını engelleyemediler.

11 Nisan 1985 - Enver Hoca yaşamını yitirdi

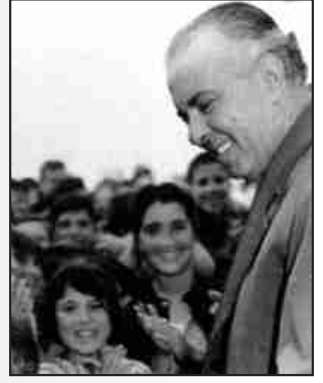
Enver Hoca, Arnavutluk devriminin önderi olmasının yanında, Sovyet ve Çin revizyonizmine karşı verdiği mücadele ile de tanınır.

II. Emperyalist Savaş döneminde, Arnavutluk'taki devrimci örgütleri birleştirerek, bağımsızlık mücadelesine önderlik etmiş ve bu mücadeleyi devrimle taçlandırmıştı.

Stalin'in ölümünden sonra '60'lı yıllarda Kruşçev revizyonizmine savaş açtı. '70'li yıllarda ise, "Mao Zedung Düşüncesi"

(MZD) ve "Üç Dünya Teorisi"ne (ÜDT) karşı ideolojik mücadeleyi yükseltti. "Emperyalizm ve Devrim" adlı kitabı, tüm dünya komünistlerine ışık tuttu. Bu dönem uluslararası komünist hareketin önderliğini de üstlendi. Ülkemizde de komünistlerin ÜDT ve MZD'ye karşı mücadele bayrağını açmasında, Enver Hoca'nın önemli bir rolü oldu.

Emperyalist ülkelerin yanı sıra Sovyet ve Çin revizyonistlerinin Arnavutluk'u boyun eğdirme çabalarına karşı, 3 milyonluk küçük ülkesini savundu. Ve ölene kadar da her tür kuşatmaya karşı direndi.

☆ 14 Nisan 1987- "Tek tip öğrenci dernekleri"ne karşı mücadele

12 Eylül sonrası yeniden hareketlenen öğrenci gençlik, ilk derneklerini 1984 yılında kurdu. ANAP hükümeti, '87'de çıkardığı "tek tip dernek yasası" ile ÖD'leri kapatmaya kalktı. Öğrenciler, İstanbul'da Aksaray'dan Beyazıt'a yürüdü. Beyazıt Meydanı'nda üç gün boyunca oturma eylemi ve açlık grevi yaptı. Ankara, İzmir ve birçok şehirde öğrenciler harekete geçtiler. Bu tepkiler üzerine ANAP hükümeti yasayı geri çekmek zorunda kaldı.

☆ 16-17 Nisan 1992-Devrimci Sol savaşırları şehit düştü

Sabahat Karataş, Sinan Kukul, Taşkın Usta, Eda Yüksel, Arif Öngel, Şadan Öngel, Ercüment Özdemir, Hüseyin Kılıç, Satı Taş, Ayşe Nil Ergen ve Ayşe Gülen, bulundukları evlerde polis kuşatması altında çatışarak ölümsüzleştiler.

☆ 19 Nisan 1943-Varşova Ayaklanması

Yahudilerin Nazi faşizminin düzenledikleri vahşete karşı gerçekleştirdikleri en büyük silahlı direniştir. 450 bin Polonyalı Yahudi hapsedildikleri gettoda, aç bırakılarak, işkence yapılarak ya da gaz odalarına gönderilerek katledildiler. 1943 yılı Nisan'ında hayatta kalan 60 bin Yahudi, silahlı ayaklanma başlattı ve yüzlerce Alman askeri öldürüldü. Ayaklanma sırasında 13 bin Yahudi katledildi. Geride kalanlardan bir kısmı yakalanarak farklı kamplara gönderildiler. Kaçabilenler ise, Polonya'daki halk direnişine katıldılar. Varşova Ayaklanması, faşizmin saldırıları karşısında sessizce teslim olan geleneksel orta kesim Yahudi tutumuna karşı Yahudi işçi ve emekçilerinin direnişi olarak gelişti.

Nisan ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

Azmi Akan-18 Nisan 1979

İhtilalci komünistlerin ilk şehidi olan Azmi Akan, Adana'da gözaltında tutulan yoldaşlarını kurtarmak için, Sezai Ekinci komutasında Hacı Bayram Karakolu'na düzenlenen baskında vuruldu. Yoldaşları onu yaralı halde karakoldan alarak geri çekildiler. Yolda bir arabayı gaspederek hastaneye ulaştırdılar. Fakat Azmi, yol boyunca kan kaybetmişti, hastanede kurtarılamayak şehit düştü.

Öldüğünde 24 yaşındaydı. Ölmeden kısa bir süre önce örgüte üye olarak kabul edildiğini öğrenmiş ve çok mutlu olmuştu. O, TİKB'nin kurucu üyelerindendi ve ilk şehidi olarak ölümsüzleşti.

Krizle birlikte işsizlik rekor düzeyde KAPİTALİZMDE İŞSİZLİĞE ÇARE YOK!

Kriz kendisini tüm şiddetiyle her geçen gün daha fazla hissettiriyor. Bunun birinci göstergesi, işsizliğin rekor düzeylere çıkmasıdır.

TÜİK'in son açıklamasında bu oran yüzde 12.3, yani 4 milyon civarında gösterilse de, gerçek rakamın 7-8 milyona ulaştığını söyleyen ekonomistler var. Çünkü TÜİK işsizliği düşük göstermek için her tür hileli yöntemi kullanıyor. Mesela sadece son 4 hafta içerisinde iş başvurusu yapanları dikate alıyor. İş bulma umudunu kaybeden yüzbinleri, mevsimlik ya da esnek çalışanları işsiz saymıyor. Keza çalışır durumdaki ev kadınları TÜİK'in işsizlik verileri arasında girmiyor.

DİSK'in yaptığı araştırmaya göre ise, Türkiye'de işsizlik oranı (2018 Kasım ayı itibarıyla) yüzde 19.3. Bunun sayısal rakamı, 6 milyon 646 bin kişinin işsiz olmasıdır. Aynı dönemde genç işsiz sayısı, yüzde 23.6'dır. Zaten her 4 gençten birinin işsiz olduğu, üniversite mezunlarında ise bu oranın daha da arttığı bilinmektedir.

İşsizliğin bir diğer göstergesi, işsizlik ödeneği almak için "işsizlik fonu"na yapılan başvurular. İŞKUR verilerine göre, Ocak 2019'da rekor düzeyde başvuru gerçekleşmiş. Ocak 2018'de 145 bin olan başvuru sayısı Ocak 2019'da 257 bine ulaşmış. Yani yüzde 77 oranında artış söz konusu.

Kaldı ki bu oranlar 4-5 ay öncesine ait. Krizin artan şiddetiyle birlikte işsizliğin daha da arttığı kesindir. Bunu, temizlik için 1 kişinin alınacağı işyerine 600 kişinin başvurmamasından anlayabiliriz. Her işçi alımı duyurusuna yüzlerce, binlerce kişi başvuruyor, uzun kuyruklar oluşuyor, izdihamlar yaşanıyor.

Yapılan bir araştırmaya göre ülkemizde çalışan her kişinin, kendisi dışında bakmakla yükümlü olduğu kişi sayısı, 2.6'dır. Bu hesaba göre 6 milyon kişinin işsiz olduğunu varsaysak, yaklaşık 20 milyon kişinin de açlık tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu görürüz. Yani işsizlik, aynı zamanda açlık anlamına geliyor.

Bu durum sadece Türkiye ile sınırlı değil. Dünyada da

işsizlik oranı hızla artıyor. Buna bağlı olarak işçilerin yaşam ve çalışma koşulları daha da ağırlaşıyor, yoksulluk ve açlık çekenlerin sayısı büyüyor.

Uluslararası Çalışma Örgütü İLO'nun Ocak 2019'da yayınladığı rapora göre, dünyada 190 milyon kişi açık işsiz durumunda. Bunların içinde genç işsizlerin sayısı ise 64 milyon civarında. Çalışanların yarısından fazlası, sigorta ve sosyal haklardan yoksun. 200 milyon işçi, günde 2 doların altında çalışıyor. Çalışanların üçte birinden fazlası, haftada 48 saatten fazla çalışıyor. Ve yılda 2,78 milyon işçi, işçi cinayetlerinde yaşamını yitiriyor.

Bu tablo, ILO'yu bile dehşete düşürmüştü. İşsizlikle birlikte büyüyen yoksulluğa dikkat çekerek, kapitalistlere "sosyal patlama" uyarısı yapıyor.

İşsizlik kapitalizme özgüdür

Kapitalizmde, tarımsal nüfusunun azalmasına paralel olarak kentlerdeki büyüme ile dev bir işsizler ordusu oluşur. Makineli tarımla eşzamanlı artış gösteren üretim bolluğuna karşın, işçi ve emekçiler, besin maddelerini alamayacak kadar yoksullaşır.

Açlıkla pençelesen yoksul köylülerin iş bulma umuduyla kentlere akmasıyla oluşan geniş işsiz kitlenin, kentlerde de çığ gibi büyüyen işsizler ordusuyla birleşmesi; ortaya işsizlerden meydana gelen bir ordu yaratır. **Bu dev işsizler ordusu, aynı zamanda, çalışanların ücretlerinin düşük tutulması ve her bahane ile kapının önüne konulmaları, örgütsüz-sessiz kitleler olarak çalışmalarını için burjuvaziye büyük fırsatlar sunar.**

Dahası, süreklileşen işsizlik, ekonomik kriz dünya çapında yaygınlaştığı ve genel bir hal aldığı anda, kronikleşir ve çalışanlar, yığınsal halde işlerini kaybederler.

"Kapitalizm ancak sıçramalı gelişebilir ve bu yüzden, işgücünü satmak zorunda olan üreticilerin sayısı her zaman, kapitalizm tarafından talep edilen işçi sayısının üstünde olmalıdır...

Çeşitli gruplara dahil işçilerin toplam sayısını saptadıysak, bu, kapitalizmin onlara sürekli iş verebildiği anlamına asla gelmiyor. İşin böylesi bir sürekliliği kapitalist toplumda yoktur ve olamaz da. Ve bu ücretli işçilerin bütün grupları için geçerlidir. Gezginci ve yerleşik milyonlarca işçiden belirli bir bölümü, her zaman işsiz yedekler olarak kalır; bu yedekler kah kriz yıllarında, belirli bir bölgede bir endüstri dalının çöküşünde, ya da işçileri bir kenara iten makineli üretimin özellikle hızlı gelişiminde, büyük bir boyuta ulaşır; kah güçlü biçimde azalır ve hatta bazı yıllarda ve yörelerde çeşitli endüstri dallarından girişimcilerin bilinen şikayetlerine yol açan o işgücü 'kıtlığı' oluşur." (Lenin, Seçme Eserler Cilt 1, sf: 356).

Böyle olunca işsizlik her dönem farklılık gösterir. Kriz koşullarında olağanüstü artar, "refah" dönemlerinde ise, kısmen azalır. Ayrıca sınıf mücadelesinin düzeyi ve işsizlikle savaşım, işsizlik oranının düşmesine etkide bulunur. Fakat tümünden ortadan kalması, kapitalizm koşullarında asla mümkün değildir.

Uluslararası Çalışma Örgütü İLO'nun Ocak 2019'da yayınladığı rapora göre, dünyada 190 milyon kişi açık işsiz durumunda. Bunların içinde genç işsizlerin sayısı ise 64 milyon civarında. Çalışanların yarısından fazlası, sigorta ve sosyal haklardan yoksun. 200 milyon işçi, günde 2 doların altında çalışıyor. Çalışanların üçte birinden fazlası, haftada 48 saatten fazla çalışıyor. Bu tablo, ILO'yu bile dehşete düşürmüştü. İşsizlikle birlikte büyüyen yoksulluğa dikkat çekerek, kapitalistlere "sosyal patlama" uyarısı yapıyor.

Çünkü kapitalizm “azami kar” amacı güder. Bundan dolayı da kapitalist üretim tarzında planlı üretim yapılamaz. **Üretim merkezi planlamadan yoksun olunca, çalışabilir nüfusun hepsi istihdam edilemez. Yani kapitalist üretim tarzı işsizliği üretir.** Bir başka ifadeyle işsizlik, kapitalist üretim tarzının karakterinde vardır.

Her patron azami karı elde etmek için rakipleriyle kıyası savaşı. Rekabet kızıştıkça işçileri daha fazla baskı altına alır, daha fazla işgücü sömürüsüne tabi tutar. Daha az işçiyle daha çok ürün elde etmek ister. Bu durum işsizler ordusunu sürekli kılar.

Diğer yandan kapitalistlerin azami kara ulaşması için, yedek işgücü ordusuna, yani işsizlere ihtiyacı vardır. **İşsizlerin varlığı, işçilerin daha yoğun sömürülmesine imkan tanır çünkü. Burjuvazinin elinde, en güçlü silahtır işsizlik.** İşçilere artan işsizler ordusu gösterilir ve en aza razı olması sağlanır.

İşsizlik kapitalizmin “can simidi”dir

İşsizlik, kapitalizmin bir ürünüdür fakat burjuvazi ve onun sözcüleri bunu sürekli gizler. İşsizliğin nedenini kimi zaman nüfus artışına kimi zaman ‘krizde zarar ettikleri’ne bağlar. Ya da OECD’nin yayımladığı bir raporda söylediği gibi “aile içinde ikinci kişinin çalışması” işsizliğin nedenidir!

Asgari ücretin çok uzun zamandır aileyi geçindirecek şekilde değil, kişiyi ‘geçindirecek’ şekilde hesap edildiğinin itirafıdır bu. Mücadele ile alınan haklarla tek kişi kısmen de olsa ailesini geçindirecek kadar ücret alabiliyorken; son yıllarda alınan ücretle, bir kişi bile kendini geçindirmeye hale gelmiştir. Bu, kapitalizmin ailenin tüm fertlerini çalışma hayatına çekerek, asgari ücreti alabilmesine düşük ödemesinin bir sonucudur aynı zamanda.

Kapitalistler işsizliği sadece “yedek işgücü” ordusu olarak kullanmazlar. Onu en kirli işlerinde kullanarak, kapitalizme en önemli dayanak yapar. **Faşizmin kitle tabanını hemen her yerde işsizler oluşturmuştur.** Çünkü kriz koşulları kendiliğinden devrimci duruma yol açmaz. Eğer bu elverişli koşullar komünist ve devrimciler

tarafından doğru biçimde değerlendirilemez ise, faşizmin kitle gücüne dayanarak yükselişinin temellerini oluşturur. Dünyada ve ülkemizde bunun birçok örneği vardır. İkinci emperyalist savaş öncesi İtalya ve Almanya, en bilinen tipik örnekleridir.

Ülkemizde de böylesi dönemler yaşanmıştır. Kriz yıllarında faşist MHP’nin oy oranlarında artış görülür mesela. **İrkçı ve şoven söylemlerle gerici-faşist politikalarına en fazla işsizleri yedeklerler. Böylece karlarını kan ve gözyaşı üzerinden güvenceye alırlar.**

Keza **profesyonel ordu, polis teşkilatı, mafya ya da kontgerilla örgütlenmeleri için, işsizler ellerinin altındaki bir ordudur.** Mezun olup da iş bulamayan, özellikle de okuduğu mesleğe uygun iş hiç bulamayan milyonlarca gencin olması, onların böyle devasa sayılarla elemanı rahatlıkla bulmalarını sağlar. Ortadoğu başta olmak üzere dünyanın dört bir yanında kan döken Amerikan ordusu, ağırlıklı olarak ABD’ye iş bulmak umuduyla gitmiş Latin ve Asya ülkelerinin işsiz gençlerden oluşmuştur.

Kısacası, kapitalizmin bir hastalığı olan işsizlik, aynı zamanda kapitalizmin can simidi olmaktadır. İşsizler, çalışanların başının üzerinde bir “demoklesin kılıcı” gibi sallanır ve onların daha ağır koşullarda çalıştırılmasına neden olurken; devletin “vurucu timi” olarak halk üzerinde terör estirmesine hizmet etmekte, çok yönlü olarak kullanılmaktadır.

Bu kozu, kapitalistin elinden çekip alabilmek için **işsizleri örgütlemek dışında çare yoktur. Burjuvazinin “böl-yönet” politikasına karşı, işçi-işsiz tüm emekçilerin birliğini ve dayanışmasını sağlayabilmek, kapitalizme indirilecek en büyük darbedir.** Aynı zamanda faşizme karşı mücadeleyi de kapsayan, onu kitle tabanından yoksun bırakan bir öneme de sahiptir.

Herkese iş herkese çalışma hakkı

Oysa en temel insan haklarından biridir “çalışma hakkı”! İnsan ancak çalışarak, üreterek, bir işe yaradığını görerek yaşayabilir. **“Çalışma hakkı”, yaşama hakkıdır aslında. Kapitalizm, bu en insancıl, en doğal hakkı, ezici bir kitlenin elinden**

almıştır. O yüzden de daha kapitalizmin ilk aşamalarından itibaren işçi sınıfının işsizliğe karşı mücadelesi yükselmiştir.

1831 yılında direnişe geçen Lyon işçilerinin sloganı, “ya çalışarak yaşamak, ya savaşarak ölmek”ti. **Bu mücadeleler sonucu Birleşmiş Milletler bile, “çalışma hakkı”nı insan haklarının en temel maddeleri içinde saymak zorunda kaldı.** 1966 tarihli BM İnsan Hakları Konvansiyonu, “devletlerin yurttaşlarının ‘çalışma hakkı’nı güvence altına almaları gerektiğini” buyurmaktadır.

Fakat kapitalizm koşullarında bu hiçbir zaman mümkün olmaz. En gelişmiş kapitalist ülkelerde ve refah dönemlerinde bile işsizlik vardır. Sadece niceliksel bir farklılık söz konusudur. Buna karşın **“çalışma hakkı”nın yaşam bulabildiği, işsizliğin ortadan kaldırıldığı tek yer, sosyalist ülkeler olmuştur.** Dolayısıyla işsizliğe karşı mücadele, kapitalizme karşı mücadelenin en dolaysız sürdürüleceği alandır. Kapitalizmin işleyişinin teşhiri bakımından olduğu kadar, sosyalizmin propagandası yönüyle de en iyi şekilde değerlendirilecek bir sorundur.

İşsizler, krize karşı mücadelenin en önemli gücü haline gelebilirler, gelmelidirler. Aksi halde, bu devasa kitle, kapitalizmin çürümüşlüğü içinde daha da çürüyecek, tüm değer sistemleri yıkılacak, karşı-devrim tarafından istenildiği gibi kullanılacaklardır. Hırsızlıkların, intiharların, cinnetlerin artmasının arkasında işsizlik vardır. Çaresiz kalan kitleler, her tür yola başvurmakta, kendilerinin ve en sevdiklerinin hayatlarına son verecek hale gelmektedirler.

Bütün bunlar, işsizliğe karşı mücadelenin ne denli önemli olduğunu bir kez daha ortaya koyar. “Herkese İş! Herkese Çalışma Hakkı” temel sloganı altında bu yöndeki çabaları yoğunlaştırmaktır. **Ücret kesintisi yapılmadan “6 saatlik işgünü” talebi de işsizliğe karşı ileri sürülecek somut bir taleptir.** Başta kamu kuruluşları olmak üzere tüm işyerlerinde üç vardiya yerine dört vardiyaya geçmek, herhangi bir yatırım yapmadan da istihdamı büyütecek bir uygulama olacaktır.

Keza **işsizlerin “işsizlik fonu”ndan yararlanma olanakları genişletilmeli, fon, işsizler lehine**

Kapitalizmin bir hastalığı olan işsizlik, aynı zamanda kapitalizmin can simidi olmaktadır. İşsizler, çalışanların başının üzerinde bir “demoklesin kılıcı” gibi sallanır ve onların daha ağır koşullarda çalıştırılmasına neden olurken; devletin “vurucu timi” olarak halk üzerinde terör estirmesine hizmet etmekte, çok yönlü olarak kullanılmaktadır. Bu kozu, kapitalistin elinden çekip alabilmek için işsizleri örgütlemek dışında çare yoktur.

yeniden düzenlenmelidir. İşsizlere ve ailelerine parasız sağlık hizmeti verilmeli, ayrıca elektrik, su, ısınma gibi temel ihtiyaçları devlet tarafından karşılanmalıdır. “İşçi Kıymına Son!”, “İşten atılanlar geri alınsın!” talepleri ileri sürülmeli, işten atmayı zorlaştıracak yasa ve düzenlemelerin yapılması istenmelidir.

Tek çözüm, birleşik mücadele!

İşçi sınıfının, birlikte hareket etmesi gereken en önemli toplumsal güçlerden biri de işsizlerdir. Esasında işsizler, işçi sınıfının bir parçasıdır. Bu şekilde ele almak gerekir. Komünistler, işsizleri işçi sınıfının parçası olarak gördükleri için birlikte örgütlemeyi esas almışlardır. Çünkü işçilerle işsizlerin ekonomik ve siyasal hakları, birbirleri ile doğrudan bağlantılıdır. İşsizliğin arttığı dönemlerde, işçilerin ağır çalışma koşullarında düşük ücretle çalıştırılmaları ve sömürünün katmerlenmesi tesadüf değildir.

En gelişmiş kapitalist ülkelerde ve refah dönemlerinde bile işsizlik vardır. Sadece niceliksel bir farklılık söz konusudur. Buna karşın “çalışma hakkı”nın yaşam bula-bildiği, işsizliğin ortadan kaldırıldığı tek yer, sosyalist ülkeler olmuştur. Dolayısıyla işsizliğe karşı mücadele, kapitalizme karşı mücadelenin en dolaysız sürdürüleceği alandır.

Diğer yandan işçilerin, “herkese iş ve çalışma hakkı”, “çalışma saatlerinin düşürülmesi” “ücretlerin yükseltilmesi” gibi talepleri, işsizleri de ilgilendirmektedir. Tersten, işsizlerin iş ve çalışma isteği ve işsizlik sigortası gibi talepleri, işçileri de ilgilendirir. İşsizlerin yukarıda sözü edilen işlerde ve grev kırıcılar olarak onusuzlaştırılmaları için de bu şarttır.

İşçilerle işsizler, mücadele alanlarında ve tüm eylemlerinde de birlikte olmak zorundadırlar. İşçisi, işsizi ile bir bütün olarak sınıfın kazanımı, ancak bu şekilde mümkün olabilir.

Krizle birlikte artan işsizliğin bir patlamaya dönüşmesi, egemenlerin en büyük korkusudur. ILO’nun bu konudaki uyarısı da boşuna değildir. İşsizlerin çalışanlarla birleşik mücadelesi, onların kabusudur.

İşsizlik, sadece şu anda işsiz olanların sorunu değildir. Bugün çalışıyor olanlar da her an işsiz kalabilir. Kriz koşullarında bu tehlike çok daha yüksektir. Onun için işsizliğe karşı

mücadele, işçi-işsiz tüm işçi ve emekçilerin birlikte yapmaları gereken bir mücadeledir.

Birleşik mücadeleyi örgütlemenin zemini, kriz dönemlerinde her zamankinden daha fazladır. Sendikalar bunu rahatlıkla örgütleyebilir. Ne var ki, işbirlikçi-uzlaşmacı sendikalarla bunu başarmak çok zordur. Her sorunda olduğu gibi bu konuda da tabandan örgütlenmeye, sendikaları da zorlamaya ihtiyaç vardır.

İşsiz kalmanın bunalımıyla intihara kalkışmak, işsizlik kuyruklarında ömür tüketmek kurtuluş değildir! İŞKUR’un önleri, işsizlik kuyrukları eylem alanına dönüşmedikçe, “herkese iş herkese çalışma hakkı” talebiyle birleşik mücadeleyi yükseltmedikçe, işsizliği azaltmak mümkün olmaz.

Zaten kapitalist sistemde işsizlik ortadan kalkmaz, ama geriletebilir. İşsizliğin tümden bitmesi, ancak sosyalist bir sistemle mümkündür. Nihai kurtuluş, işsizliğin ve sömürünün olmadığı sosyalist bir dünya ile olacaktır.

Çalışarak yaşamak ya da savaşarak ölmek

İşsizliğin ebesi olan kapitalizm, ilk uç verdiği 17. yüzyıl başlarında işsizliği “suç” sayıyordu. Patronlar işçiden yoksun kalmamalıydı. Çıkarları, yüksek maliyetten kaçmak için el emeğinin çoğalmasından yanaydı çünkü. İşçiler zorunlu çalışmaya mahkum edildi, emeğini sunmak zorunda bırakıldı. Bu ihtiyacı karşılayacak yasalar çıkardılar. O yıllarda Fransa’da çıkan bir yasa şöyleydi: “İşsiz güçsüz kimseler, serseriler ve yaşamlarını kazanmak için en ufak bir çaba göstermeyenler... önlerine çıkan yağmalamak, soymak amacıyla kırlara ya da kentlere gidenler... üç gün içinde yargı işlemleri bitirilip kırbaç ve sürgün cezasına çarptırılır, mallarına el konur.”

Bir yüzyıl sonra yasalar tersten işleyecektir. İşçilerin “çalışma hakkı” gasp edilecek ve buna karşı her direniş kanla bastırılacaktır.

Oysa işçiyi o güne kadarki tüm yoksullardan ayırt eden özelliği çalışma tutkusudur. İşçi fabrika ile birlikte patronların nasıl mülkiyet sahibi olduğunu görmüştür. O yüzden çalışmaksızın edinilen mülkiyeti “hırsızlık” sayar. Toplumun özgür bir düzen içinde örgütlenmesinin ancak çalışma ilkesi ile gerçekleşebileceğini fark eder. Onun için de emeğinin tam karşılığını ister.

Fakat kapitalizm, Sanayi Devrimi’yle birlikte insanın en doğal hakkı olan çalışma hakkını elinden almıştır. Sanki Fransız Devrimi öncesinde isteklerini dile getiren onlar değildir: “Çalışma yeteneği, insanın en önde gelen haklarından biridir. Bu hak onun mülkiyetidir... Mülkiyetlerin birincisi, en kutsalı, en vazgeçilmezidir çalışmak...”

El aletlerinden makineye, imalathaneden fabrikaya geçiş, her yeni teknolojik gelişme, her dalgalanma, çok sayıda işçinin üretim dışına atılması ile sonuçlandı. Geri kalanların ücretlerinde azalma demektir bu.

Makinenin ucuz işgücü olarak kadın ve çocukları büyük oranda üretime çekmesiyle birlikte erkek işçiler, özellikle kalifiye erkek işçiler, üretimin dışına atıldı. Kapitalizm geliştikçe, artan kırdan kente göç de, işsizliği tırmandıran bir başka etken oldu.

Kapitalist, azami kar elde etmek için yarattığı işsizliği, yine daha fazla kar

için kullanmaya başladı. Ücretlerin düşürülmesi ve çalışma koşullarının ağırlaştırılmasında, elindeki “işsizler ordusu” kozu önemli bir rol oynadı.

“İşini ve yaşama olanağını kaybetmek korkusuyla yapılan çalışma, hayatın kendisi kadar güvensiz. Çünkü her an ölebiliriz, ya da her zaman daha ucuz bir emekçi yerimizi alabilir...”

“Proletarya işte budur”, diyordu bir yazar daha 1845 yılında, “korku içinde çalışma!”

“Emeğin yedek ordusu” olan işsizler, 1900’lü yıllardan itibaren hızla çoğalmaya başladı. İşçi sınıfının o güne dek ücretlerin arttırılması talebine, işgününün kısaltılması için verdiği mücadele de eklendi. O yıllarda yapılan grevlerin yüzde 10’unun amacı, atılan işçilerin yeniden işe alınmasıydı.

İşsizliği önlemek için verdikleri mücadelede işçiler önemli başarılar da elde ettiler. 1887’de Paris’te işsizlere iş bulma işlevini de gören “Çalışma Borsaları” kuruldu. Devlet ve yasama meclisi ilgilenmediği için belediyelerin el attığı bu kurumlar kısa sürede diğer illere de yayıldı. Keza, “işsizlik sigortası” görevini de üstlenen “Ulusal Atölyeler” buna örnekti.

Fakat tüm haklar, kısa sürede gasp edildi. Bunların yeniden kazanılması proletaryanın dinmek bilmez direnişleri, grevleri, isyanlarıyla gerçekleşti. Yüzyıllardır süren bu kavga, çekilen onca acı ve şehitlerin kanıyla yazıldı.

1831 yılında kavgayı yükselten Lyon işçilerinin bayraklarına yazdıkları şiar izlenmesi gereken yolu gösteriyor. Kavga aynı kavga, şiar aynı şiar...

“Ya çalışarak yaşamak ya da savaşarak ölmek!”

Yediveren Yayınları İŞÇİ SINIFI BROŞÜRLERİ

Biz işçi sınıfıyız!

Geçimimizi işgücümüzü satarak sağlarız.
Toplumun bütün maddi varlıklarını
biz üretiriz. Bu sömürü düzenini
yerle bir edecek tek güç biziz!

Kapitalist sistem, işgücünü meta haline getirir.
İşçiler, her tür üretim ve geçim aracından
yoksun bırakılmıştır. Üretmek ve geçinmek
için, kapitalistin yanında çalışmaktan
başka çaresi kalmamıştır.

İşçi sınıfının kurtuluşu, kendi eseri olacaktır!
Kendisiyle birlikte tüm sömürülen, ezilen
kesimleri, yani insanlığı kurtaracaktır.
Bunun da tek yolu, kendi davası için
örgütlenmek ve mücadele etmektir!

İşçi sınıfının en etkili mücadele araçlarından
birdir grev. İşçiler bu hakkı elde edebilmek
için yüzyıllar boyu mücadele etmiştir.
Bugün de işçiler, grev hakkını yine grev
yaparak elde etmekle karşı karşıyadır.

YEDİVEREN YAYINLARI

KÖKLERİMİZ TOPRAKTA TARİHTEN GELİYORUZ

Şehitler Albümü

Derleyen: Devrim Zafer

Herbiri mücadelenin farklı bir cephe-
sinde şehit düşmüş komünistlerin,
rehber olan yaşamları.

YOL AYRIMI

Derleyen: Osman Fatih

Komünist bir örgütün tarihinde yaşı-
nan tasfiyecilik ve buna karşı ideolo-
jik, siyasal, örgütsel olarak gerçekleş-
tiren çıkışın siyasal belgesi.
Tasfiyeciliğin çözümüleri.

İLK KURŞUN

Derleyen: A. İsmail

12 Eylül'den 17 gün sonra, faşist
cuntaya ilk kurşun olan komünist
önder Osman Yaşar Yoldaşcan'ın
biyografisi. Ölümsüz proletarya
kahramanının öğreten yaşamı.

İnancın Sinandığı Zor Mekanlar: HÜCRELER

Derleyen: Nevin Berktaş

12 Eylül yıllarında faşist yaptırımlara
ve hücre saldırısına karşı en zor
koşullarda bile direnenlerin
onurunu anlatan kitap.

DUVARLARINIZIN HÜKMÜ YOK

Derleyen: Mehmet Fatih Öktülmüş
19 Aralık 2000 tarihindeki cezaevleri
katliamı ve hücre saldırısına karşı
yürütülen büyük ölüm orucu
direnisinin siyasal dersleri.
Tutsakların direniş günceleri

SAVAŞ ve DEVİRİMCİ DURUŞ

Derleyen: Sezai Ekinci

11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan
yeni emperyalist paylaşım savaşının
ilk aşamasının ekonomik, siyasal ve
sosyal koşullarının çözümlemeleri,
emperyalistlerin hazırlık düzeyleri.

TİKB(B) I. KONGRE BELGELERİ

Derleyen: İsmail Cüneyt

TİKB(B)'nin yeni emperyalist payla-
şım savaşının öngününde yaptığı
ve örgütsel-siyasal hattını gözden
geçirip, program ve tüzüğünü oluş-
turarak yeni döneme hazırlandığı
I. Kongre'sinin belgeleri.

STALİN ÜZERİNE GERÇEKLER

Derleyen: Alman Komünist Partisi

Almanya'da 1970'li yıllarda
yayınlanan ve Stalin'e dönük
karaçalmalara önemli cevaplar
veren kitabın Türkçe baskısı.

Savaş Hazırlıklarında Bir Dönemeç 3 KASIM SEÇİMLERİ

Derleyen: Azmi Akan

Türkiye'de savaş hükümeti kurulması
için yapılan 3 Kasım 2002 seçimleri
ve Türkiye Devrimci Hareketi'nin
"Taktik", "Devlet" ve "Demokrasi"
konusundaki yanlış yaklaşımları.

İŞKENCEDE DİRENME SAVAŞI

Derleyen: Remzi Basalak

Adressiz Sorgular kitabının devamı...
Son yıllarda işkencede direnme oranını
düşme nedenlerini, yeniden direniş
yükseltmenin gereklerini ve şehit
komünistlerin direnişleri.

İŞÇİ SINIFI HAREKETİ ve Görevler

Derleyen: Hamit Tekin

İşçi sınıfının tarihsel deneyimlerini ve
gerçek gücünün bu deneyimlerde yat-
tığını anlatan kitap, işçi sınıfı hareketi-
nin tıkanma noktalarını ve
aşma yönünü ortaya koyuyor.

PİŞMANLIK YASALARI VE İTİRAFCILIĞA KARŞI MÜCADELE

Derleyen: Osman Akgün

"Topluma kazandırma" adı altında kar-
şımıza çıkarılan pişmanlık yasalarına,
itirafçılık ve hainlik olgusuna yaklaşım,
komünistlerin bu konudaki
tarihsel tutum ve belgeleri.

Yeni emperyalist

SAVAŞIN EKONOMİ POLİTİĞİ

Derleyen: Selma Aybal

Savaş ve Devrimci Duruş kitabının
devamı... ABD emperyalizmini yeni
emperyalist savaşa başlatmaya iten
ekonomik ve siyasal koşullar ile Irak'ta
derinleşen ABD bataklığı.

KUTUP YILDIZI

Derleyen: İsmail Gökhan Edge

Bulunduğu her alanda kitlelerin büyük
sevgisini ve saygısını kazanan,
Türkiye Devrimci Hareketi'nin direnme
geleneginin oluşmasında tarihsel bir
rol üstlenen komünist önder Mehmet
Fatih Öktülmüş'ün yaşam öyküsü.

Emperyalist Savaş ve KÜRT SORUNU

Derleyen: Nilgün Gök-Eralp Yazar

Komünistlerin ulusal soruna bakışı ve
Kürdistan'a temel yaklaşımlarıyla
birlikte, emperyalist savaş koşulla-
rında Kürt hareketinin evrimi.

TİKB(B) 4. KONGRE BELGELERİ

Derleyen: Ataman İnce

TİKB(B)'nin, örgütsel durumunu,
emperyalist paylaşım savaşını ve
Türkiye'nin savaşa karşı konumunu
değerlendirdiği 4. Konferansı.

İnancın Sinandığı Zor Mekanlar: HÜCRELER kitabı DAVA DOSYASI

Derleyen: Nevin Berktaş

"Hücreler" kitabının ve yazarının
ceza almasının ardından, kitabın
dava süreci ve yürütülen kampanya
ile birlikte yayınlanan son hali.

Bir Yenilgi Hastalığı TASFİyecilik

Derleyen: Osman Yaşar Yoldaşcan

12 Eylül'den bu yana süregelen ve
devrimci harekette büyük tahribatlar
yaratan tasfiyeciliğe karşı bir
mücadele kılavuzu.

Darbe, Yenilgi, Direniş 12 EYLÜL

Derleyen: Nevin Berktaş

12 Eylül sadece bir yenilgi
değil, aynı zamanda bir
direniş destanıdır da.
Kitap, 12 Eylül'ü, direnenlerin
gözünden anlatmaktadır.

Kriz, Savaş ve DEĞİŞEN DENGELER

Derleyen: Metin Aydın

ABD ile Çin arasındaki dünya hege-
monyasını ele geçirme savaşı;
bunun Türkiye'ye yansımaları;
2008'de başlayan ekonomik krizin,
savaşı kaçınılmaz hale getirmesi.

PROLETER KÜLTÜR PROLETER YAŞAM

Derleyen: Hacı KÖSE

"Yeni insan"ı yaratmak, insanal
erdemleri öne çıkarmak için;
kapitalist ideolojik bombardımana
karşı, sosyalizmin savunusu.

BU DAHA BAŞLANGIÇ

Daha fazla haziran

Derleyen: M. Ali DOĞAN-Aslan TEL

Taksim Gezi Parkı'nda başlayıp
ülkeyi saran Haziran Ayaklanması'na,
yaşayanların gözünden objektif
bir bakış

FEMİNİZM Mİ SOSYALİZM Mİ?

Derleyen: Z. Poyraz-H. Çabuk

Feminizmin bir burjuva ideolojisi
olduğunu ve emekçi kadının
kurtuluşunun, emekçi erkeklerle
birlikte, burjuvaziye karşı sınıfsal
savaşım vermekten geçtiğini anlatıyor.

Darbe içinde darbe 15 TEMMUZ

Derleyen: Kenan Özbilek

15 Temmuz 2016'da başlatılan
ABD darbesi neden başarısızlığa
uğradı? Ortadoğu savaşı odağından
bakarak, ABD'nin Erdoğan'ı tasfiye
planları ve Erdoğan'ın karşı darbeleri.

Haramilerin saltanatını yıkacağız!

Yaşayan “hiçbir zaman” demesin hiç!
Sağlam görünen sağlam değildir!
Ve böyle gelen, böyle gitmez!
Egemenlerin sözü bittiğinde,
Konuşacaktır ezilenler...
Kim durdurabilir
Kendi durumunun bilincine varanı?
Ve “hiçbir zaman”
Dönüşecektir, “hemen bugün”e!

Bertold Brecht